

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik
Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna — Uredništvo: Celje, Titov t. 1 — Pošt. pred. 123 —
Telef.: uredništvo 24-25, uprava 25-25 — Tek. rač. 620-T-250 pri NB FLRJ v Celju. — Letna naročnina 500, polletna 250, četrletna 125 dinarjev. — Izhaja vsak petek — Poština plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo

Prečni

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI CELJSKEGA OKRAJA

Redna letna konferenca ZKS za bodočo celjsko komuno OSNOVNA NALOGA KOMUNISTOV: **Prevzgoja ljudskih množic**

Preteklo nedeljo dopoldne je bila v veliki dvorani Narodnega doma v Celju redna letna konferenca ZKS za bodočo celjsko komuno. Poleg delegatov so se konference udeležili sekretarji občinskih komitejev ZKS sosednjih bodočih komun, sekretar Okrajnega komiteja ZKS Celje tovariš FRANC SIMONIC, predsednik Okrajnega odbora Celje tov. RIKO JERMAN, predsednik Okrajnega sindikalnega sveta v Celju tov. ALBIN MEDVED in drugi. V imenu mestnega komiteja ZKS Celje je podal izčrpno poročilo tov. CVETO PELKO, nakar je sledila razprava. Se prej pa so počastili z enominutnim molkom spomin umrlega člana CK ZKS tovariša FRANCA CERNETA-KLEMENA.

Konferenco so pozdravili v imenu celjske garnizije major JLA tov. TOMO PETROVIC, celjski pionirji, delavci TEP iz Celja pa so poslali konferenci pozdravno pismo.

Izvolili so 23 članski komite ter 71 delegatov za okrajno konferenco ZKS celjske skupnosti komun. Ob zaključku konference so sprejeli sklepe ter poslali pozdravni resoluciji centralnim komitejema ZKJ in ZKS.

Veliki so uspehi naših naporov za napredek socialistične domovine

Tovariš Pelko je v svojem referatu uvodoma zelo izčrpno razložil zunanje-politični položaj, odnos naše politike do dogodkov v svetu in vedno vplivnejši položaj Jugoslavije v mednarodnem političnem življenju, predvsem pa njeno odločno borbo za mir, enakopravnost in sožitje med narodi.

Te zunanje-politične uspehe naše države je tov. Pelko v nadaljevanju povezal z velikimi uspehi naše notranje politike, utemeljil čvrstno volje naših narodov za doseg ciljev, ki jih je zahtevala ZKJ. Navedel je celo vrsto zgovornih dokazov, da so naši narodi na najboljši poti in končno omenil tudi najbolj očitna dejstva napredka na našem področju — napredek gospodarske rasti v mestu Celju. To so uspehi, ki jih ne more nihče zanikati in ki neizpodbitno kažejo nagel vzpon napredka pri nas. Temu poglavju referata je tov.

Pelko priključil še velik politični uspeh socialističnega gibanja, ki je v našem slučaju kronano s popolno zmago, saj o napredku države odločajo najširše delovne množice kot resnični gospodarji proizvodnih sredstev. S tem smo dosegli tisto stopnjo demokracije, ki nadkriljuje vse vrste družbenih odnosov v svetu. Zato nam ni prav nič potreben večstrankarski sistem in ni nič čudnega, če je demagoška djilavščina naletela na odpor pri naših narodih.

Ko je nanizal vse te uspehe je poudaril, da imajo pri tem velike zasluge organizacije ZK, kajti večina komunistov vlaga velike napore za zaščitanje cilje. Komunisti so vedno bolj aktivni idejni voditelji in vzgojitelji delovnih ljudi, čeprav sem in tja niso popolnoma kos obširni in pestri problematiki, ki jo prinaša nagel razvoj socialistične graditve.

Šovinizmu, partikularizmu in lokalizmu je treba napovedati oster boj

Osnovne organizacije ZK niso znale vselej zavreči te škodljive pojave znotraj podjetij in v osnovnih organizacijah. Skrajno nesocialistične parole o izkoriščanju Slovenije so včasih našle tudi oporo pri nekaterih članih ZK. Medtem ko se borijo načelno za bratstvo in sožitje ter za napredek v vsej državi, pa hkrati v praksi pri svojem delu večkrat podirajo to načelo. Najpogostejše se ti izpadi pojavljajo okoli investicij, kreditiranja in družbenih planov. Prav posebno so zaživel taki reakcionarni pojavi letos, ko so vsled imobilizacije proračunska in investicijska sredstva močno stisnjena.

Lokalistične težnje žal še vedno izbijajo na dan tudi pri različnih zasedanjih in sejah od predstavnikov ko-

lektivov, ki bi morali ob takih prilikah pozabiti ozke interese svoje tovarne ali podjetja ter reševati stvari bolj široko s pozicij skupnih potreb okraja in države, ne pa s stališča svojega podjetja. S temi pojavi se bodo morali komunisti ostro spoprijeti.

Tudi v pogledu tarifnih pravilnikov komunisti niso povsod odigrali svoje vloge, čeprav tega ne bi mogli poplašiti. Ponekod se je pojavil problem »neutrality« pri članih ZK, ki menijo, da je to izključno stvar komisij. Bili pa so tudi slučaj, ko so se komunisti vmešali v ta problem čisto iz osebnih nagibov.

Nadalje se organizacije ZK premalo trudijo spoznavati ljudi s problemom naše ekonomske zmogljivosti, kadar gre

za plače. Včasih posamezniki vse preveč poudarjajo življenjski minimum, čeprav povprečje v celjskih podjetjih kaže, da je zelo majhen odstotek tistih, ki bi po tarifni postavki imeli manj kot 6.000 din mesečno, in še tu gre po večini za primere mladih ljudi s podeželja, pri katerih ne gre za problem socialne ogroženosti. Komunisti bi morali več delati na vzgojnem področju;

Ideološka vzgoja je najvažnejša naloga članstva Zveze komunistov

Nedvomno je ZKJ voditeljica napredka v naši državi in so pri tem njeni uspehi nesporni. Treba pa je skrbeti, da bo ta vnaša še večja, še koristnejša. Teh nalog pa članstvo ZK ne bo moglo doseči polnovredno, če se ne bo posvetilo še temeljitejšemu ideološkemu in ekonomskemu študiju. Interes za študij zares spontano raste, vendar oblike študija vedno niso najbolj posrečene, včasih celo preveč abstraktne. Dnevni redi so sicer večinoma dokaj dobri, toda vse gospodarske, politične in družbene probleme obravnavajo preveč načelno in jih ne povezujejo s konkretnim stanjem na svojem področju. Včasih je študij čisto formal-

stičen. Organizacije so včasih v tem pogledu toge; sklicujejo študijske se-stanke po točno določenem planu, ne pa na osnovi vzniklih problemov in na osnovi potreb. Zgodi se, da poznajo včasih komunisti naše zvezne probleme bolje kot lokalne, ali celo probleme svojega podjetja. Poleg tega bodo morale organizacije ZK posvečati veliko večjo pozornost idejni enotnosti, saj so se ponekod izcimila idejna nasprotja, čeprav je jasno, da je moč ZK vendar v enotnosti ideje. S tem ni rečeno, da se mnenja ne smejo križati, če zasledujejo končni enotni cilj, vendar se

(Nadaljevanje na 2. strani.)

V Celju predvidevajo letos vsestransko povečanje proizvodnje

Iz osnutka letošnjega družbenega plana LOMO Celje je razvidno, da se bo pri vseh vejah našega gospodarstva znatno zvišala proizvodnja. Največje upanje za to je novi plačni sistem, ki bo pravilneje stimuliral delavce, kar bo imelo za posledico povečanje proizvodnje. Drugi vzrok tega povišanja pa so tudi novi ekonomski instrumenti.

Tako predvidevajo v letu 1955 dvig proizvodnje v industriji za 11 odstotkov. Najvišjo proizvodnjo bo vsekakor dosegla barvna metalurgija, torej v našem primeru celjska Cinkarna, dalje kemična industrija, kovinska, živilska, tekstilna podjetja in rudniki. Padec predvidevajo za 1 % v proizvodnji električne energije in 2 % v grafični industriji. S tem v zvezi je predviden tudi porast delovne sile za 6 %. Izvoz se bo po načrtu družbenega plana povečal letos za 8 %. Predvsem bo izvoz povečala lesna industrija »Savinja«.

V kmetijstvu predvideva družbeni plan povečanje proizvodnje za 25 %. Lani je bila kmetijska proizvodnja za 20 odstotkov manjša zaradi vremenskih neprilic in poplave. Predvidenih 25 % povišanja kmetijske proizvodnje se nanaša na povprečno letino. Ta odstotek, če bo dosežen, bo treba pripisati novim ekonomskim ukrepom zveznega in republiškega plana, realnejšemu ugotavljanju katastrskega dohodka ter večji kontroli nad kolobarjenjem poljedelskih kultur. Iz sklada za pospeševanje kmetijstva bodo sredstva porabljena predvsem za širjenje kakovostne plemenske živine, za dvig sadjarstva, za gradnjo gnojnih jam, naprednih gradenj v kmetijstvu ter za gradnjo silosov. — Tudi promet se bo letos bistveno povečal, za to pa bo potrebna obnova javnega avtomobilskega parka.

V gradbeništvu letos v Celju ne bomo tako uspešni kot lani, ker za to primanjkuje sredstev. Ne pomeni pa, da bo znižanje vrednosti gradenj vplivalo enako tudi na dejansko gradbeno dejavnost. Predvidevajo, da bo pocenitev gradbenih stroškov in večja produktivnost v marsičem pripomogla pri nada-

ljevanju gradbene dejavnosti v našem mestu.

V trgovini se bo po planu dvignil promet za 6 %. To predvsem na podlagi povečane kupne moči in povečane kmetijske ter industrijske proizvodnje.

V gostinstvu se bo promet povečal za 8 %. V letošnjem letu bo verjetno tujski promet znatno večji, treba pa bo v Celju sprostiti vse gostinske obrate (hotele), ki so doslej deloma zasedeni še s stalnimi stanovalci.

Tudi v obrti je predvideno povečanje proizvodnje za 8 %. Temu bo pripomogel pospešen razvoj socialistične obrti in uvedba pavšalnega davka. S tem v zvezi bo treba povečati storilnost, izboljšati obrate in skrbeti za pravičen dotok in vzgojo vajencev.

S seje Sveta za prosveto in kulturo LOMO Celje

V ponedeljek, dne 11. t. m. je bila seja Sveta za prosveto in kulturo mestne občine Celje. Na njej so bila obravnavana nekatera zelo važna vprašanja.

Predsednik Komisije za predvojaško vzgojo tov. Zupanc je podal obširno poročilo o delu te komisije, ki je v razmeroma kratkem času reorganizirala in izpopolnila predvojaško vzgojo naše mladine. V ta namen so bili urejeni močni centri pri velikih podjetjih: Tovarna emajlirane posode, Beton, Graditelj in Savinja-Les, medtem ko je bila mladina manjših podjetij vključena v Mestni center, nekatera pa priključena večjim centrom. Komisija je pripravila umesten predlog, da se v Celju ustanovi samostojna šola za predvojaško vzgojo, v katero bi se pozneje združili vsi centri. V ta namen je najprimernejša bivša Stigerjeva vila s parkom, kot zelo pripravnim vežbališčem na prostem.

Ob obletnici smrti velikega revolucionarja Borisa Kidriča

11. aprila je preteklo dve leti, ko nam je zavrata bolezen iztrgala iz naše sredine velikega borca za socializem, velikega misleca, graditelja nove Jugoslavije — Borisa Kidriča.

Pred dvema leti se je vsa Jugoslavija v najgloblji bolesi poslovala od svojega velikega sina. Tovariš Tito je takrat ob odprtem grobu Borisa Kidriča-Petra dejal med drugim:

»Tvoj neugasljivi plamen revolucionarja in rodoljuba, ki si ga znal z vso silo vsajati v srca in misli svojim mlajšim tovarišem in borcev med osvobodilno vojno in v času edinstvenega dela na najobčutljivejšem področju v dobi graditve socializma, bo z vso močjo plamtel tudi po Tvoji prezgodnji, tragični smrti v sroih sedanjih in bodočih pokolenj. Milijoni naših delovnih ljudi so vedeli za Tvoje požrtvovalno delo.

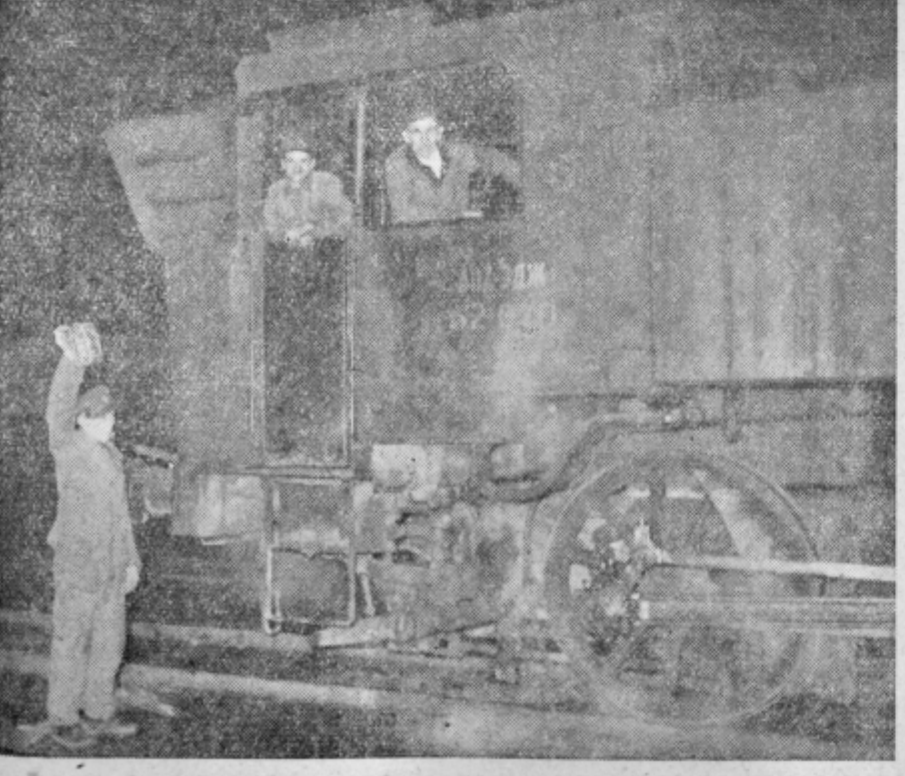
Tvoja izguba je za nas nenadomestljiva. Ti si nosil ogromno bremen na svojih ramenih. Mi, ki ostanemo, se Ti bomo najbolje oddolžili s tem, če bomo bremen, ki si jih nosil Ti, razdelili med seboj in vložili vse svoje sile, da bo čimprej uresničeno to, za kar si se boril in za kar si dal svoje življenje.«

Razume se, da je istočasno treba zgraditi nov internat za Vrtnarsko šolo. Popravilo vile in gradnja internata bi odtehtala vse stroške, ki jih terja vzdrževanje sedanjih centrov za predvojaško vzgojo.

Gradnja nove šole na Polulah lepo napreduje in bo do konca junija gotova. Posebne skrbi pa povzroča popravilo hiše za učiteljska in služiteljska stanovanja. Stanovajska uprava je bila opozorjena, da to hišo takoj izprazni, da bi mogli začeti z obnovo te stanovanjske hiše, ki je šolska last.

Ne samo to, da bodo poznejša dela na hiši mnogo dražja, ko bo po dovršeni gradnji šole podjetje odpeljalo ves gradbeni pribor, marveč si danes ne moremo misliti nove šolske zgradbe, pri kateri ne bi stanoval niti kurjač, niti služitelj, niti šolski upravitelj. Svet je sklenil, da s temi deli takoj prične.

15. april - Dan železničarjev

Petnajsti april so železničarji izbrali za svoj praznik, ki ga vsako leto praznujejo. V Sloveniji bodo glavne proslave v Ljubljani, Trbovljah in Zidanem mostu, vendar bodo tudi v Celju železničarji celjskega bazena svoj praznik svečano praznovali. K prazniku jim iskreno čestitamo!

Predsednik republike maršal Tito je potoval skozi Celje

V ponedeljek se je po Celju hitro razširila vest, da bo skozi Celje potoval predsednik republike tovariš Tito. V kratkem času se je na pločnikih Gregorčičeve ulice in na Slandrovem trgu zbralo veliko Celjanov, predvsem pa dijakov učiteljskega in učencev osnovnih šol.

Petnajst minut pred dvanajsto uro je množica čakajočih vzvalovila. Iz ljubljanske smeri je pripeljala kolona avtomobilov Titovega spremstva. Tisti, ki so imeli srečo in ravno v tistem času bili nekje ob cesti, po kateri je maršal Tito potoval, so ga navdušeno pozdravljali in mu klicali.

Smrt zaslužnega borca Franceta Černeta

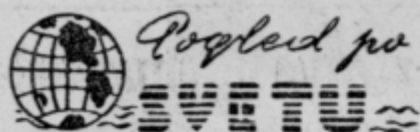
V soboto, 9. aprila je v Ljubljani umrl zaslužni borec za delavske pravice Franc Černe-Klemen, član CK ZKS, član CS ZSJ, član GO SZDL Slovenije in republiški poslanec, nosilec spomennice 1941, odlikovanja Reda za slug za narod II. stopnje, Reda bratstva in enotnosti II. stopnje in Reda za hrabrost.

Franc Černe se je rodil pred 57 leti v Dobrunjah in že zgodaj zaradi pomanjkanja moral začeti delati. Bil je mobiliziran v avstrijsko vojsko. Takrat se je v njem zbudil revolucionarni duh pod vplivom dogodkov na fronti, upora v Judenburgu in dogodkov v Rusiji. Že leta 1920 je bil član raznih strokovnih delavskih združenj, sodeloval v komunističnih akcijah in širil marksistično literaturo. Leta 1927 je po-

stal član KPJ in kmalu za tem sekretar celice. Bil je vedno med vodilnimi funkcionarji delavskih organizacij in društev.

Ob ustanovitvi OF je tovariš Černe ustanovil tako organizacijo v Tobačni tovarni. Pozneje je na Pogledu postal sekretar rajonskega komiteja za Dobrunje, kjer je oskrboval Štajerski bataljon, organiziral razne politične in sabotažne akcije.

Kot med vojno, je tudi po vojni bil vedno v prvih vrstah borcev za izgradnjo socializma in ostal na najbolj izpostavljenih položajih vse do dne, ko je smrt prerano pretrgala nit njegovega življenja. Vedno bo ostal v spominu našega naroda kot zgled neumornega graditelja, zaslužnega borca in zvestega sina svoje-ga naroda.

Duhoviti filozof Giambattista Vico je v svojih »Principih filozofije o človeški zgodovini« in »Novi znanosti« pred več kot dve sto leti pisal, da so bogovi in heroji, Zeusi in Herakleji simboli aristokratske vladavine, v peklu kaznovani Tantal, Sisif in drugi pojmi z grškega bajeslovja pa simboli plebejske opozicije, ki bi se rada dokopala do sadov, rastočih na njivah herojev — aristokratov, ki bi rada vendar že enkrat privlačila skalo na vrh gore, se odpravila in — uživala. To, da je smisel človeške zgodovine, ne pa božja previdnost in podobne pravljice. Vico je nedvomno zastupil eno od temeljnih zakonitosti družbenega razvoja, katere danes nihče več ne skriva. Tudi današnji se Sisifi in Tantal upirajo aristokratom vseh barv in baž, da bi dobili svoj prostor na soncu, seveda na »tem« svetu. Se velja, kar je v svojem pamfletu »Common sense« (Zdrav razum) l. 1776 pisal Thomas Penn: »Svoboda preganjanja po vsej zemeljski obli! Sprejmite to izgnanko!«

Ta heroj ameriške osvobodilne vojne, kateri je pisal Lenin, da je bila v masi roparskih vojn ena od redkih pravičnih vojn — zoper angleške razbojnike, je z vso pravico izjavil Franklinu: »Moj domovina je tam, kjer ni svobode« (da jo izbojuje), saj je Washington prav tako upravičeno sporočil: »Ameriški principi so odprli Bastiljo« (ko mu je Lafayette postal ključje pariske jetošnice).

Pennovi potomci nimajo tako širokega razumevanja za svobodo. Te dni je kitajski Rdeči križ obtožil ameriško vojsko skrajnega divjaštva in nečloveških zločinov, češ da je pri umiku z otokov Tačen požigala vse od kraja in s silo odpeljala s seboj civilno prebivalstvo. Senator Knowland je ponovno terjati, naj ob prvem napadu Kitajske na otoka Kwemoj in Macu ameriška vojska odgovori s protinapadom. V Iraku Angleži kontrolirajo politiko, vojsko in notranje zadeve. V Jemenu, ki ga imenujejo zaradi rodovitnosti Arabia felix, so, kaj bi onegovali, iz Adena organizirali vojaški puč, organizirali pohod na kraljevo rezidenco, ker si je jemenska vlada upala terjati korekturo meje severno od Adena. Puč se je sicer ponesrečil, pregnani kralj Liman Ahmed se je vrnil, toda pučisti so našli zavetje v — Adenu. Francoski opozovalci obetajo Siriji usodo Guatemale, ker si upa nasprotovati turško-irakemu paktu. Tunis bi Francozi dali neodvisnost, takoj če bi Tunizijski pristali na to, da ima francoska policija še vedno pravico oklicati obsedno stanje in če bi se nadalje francoski jezik veljal kot uradni jezik. Zares dični potomci tistih svobodnjakov, ki so jurili na Bastiljo! In še marsikaj podobnega tu in tam.

Tantali in Sisifi si bodo dali duška v Bandungu, vsaj tako svetovna javnost pričakuje. Francozi bi za to še pred to konferenco radi spravili pod streho sporazum s Tunisom. Tam bosta nastopila tudi zastopnika Južne Afrike, M. Kotane in I. A. Kačalija, in povedala, da večina južnoafriškega prebivalstva nima nobenih človeških pravic, ki so nam abeceda družbenega sožitja, saj nimajo svojih šol, dobivajo manjše mezde ipd. Tam bo nastopila Indija z geslom, da razisem žali človeško dostojanstvo, z geslom koeksistence in sodelovanja. Tam bo prišlo na dan v posebni obliki tisto, kar je nedavno ugotovila Ekon. social. komisija v OZN (ECOSOC), da ima 70 % svetovnega prebivalstva komaj 20 % svetovnega dohodka, medtem kot ZDA, SZ, Zahodna Evropa in Avstralija poberejo 80 % vseh dobrin na svetu. In tako dalje.

Kdaj že so najpametnejši misleci oznanjali človeštvu: »Reason the only oracle of man« (Eaton Allen), da bodi razum edini prerok človeku, toda videti je, da se je treba za zmago tega načela v vsaki dobi enako žolčno in usodno boriti. Japonska se je odločila, da se na nek način sporazume s SZ, ko ji je ta ponudila roko, da jo odtrga od ZDA. Videti je, da se je v preteklem tednu na tem terenu odigral med Moskvo in Washingtonom vroč duel. Poslanik Dominici je zahteval sprejem pri Hatojami, Sigemicu pri Dullesu, uspel pa ni niti prvi niti drugi, in položaj je ostal pri starem. Le Hatojama je v nekem govoru povedal, da nima nič proti temu, če Japonska postane Ameriško atomsko oporišče, potem ko ga je Dulles javno opomnil, da so ameriške čete še vedno na mikadovi zemlji in da torej ne sme sklepati zvez s Kitajsko in s SZ, dokler ne prikaže Washington. Čeprav bi za Japonsko gospodarsko sodelovanje s Kitajsko pomenilo olajšanje, ji tega ZDA ne dovoljujejo, pač pa terjajo od nje še večje oboroževanje, da bi njeno socialno stanje spravili v še hujšo zagato.

SZ se seveda ni pomirila s pariškimi sporazumi. »Novoje vreme« je to že zapisalo in govori se, da bi Rusi na združenje Nemčije pristali le, če se razveljavi ratifikacija pariških sporazumov. Zato je tudi prav majhno upanje, da bi Avstrija dobila svojo državno pogodbo. Neutralnost Avstrije bi pretirala strateške zveze med Zahodno Nemčijo in Italijo, iskati bi bilo treba formulo za poročilo, da se Avstrija ne priključila Nemčiji in h kakršnemu koli bloku, umakniti bi bilo treba čete (to bi bilo najtežje!) itd. Avstrijski zastopniki so šli v Moskvo z občutkom

Rako smo lani v Celju gospodarili

Vpliv splošnega razvoja gospodarstva lani v Sloveniji se je močno odrazil tudi v gospodarstvu Celja. Predvsem je zabeležen dvig industrijske proizvodnje, ki je v primerjavi z letom 1953 bila za 16 % višja. S tem v zvezi je bil tudi izvoz za 8 % višji kot v predanškem letu. Zaradi tega se je lani povečala investicijska gradnja za 49 % več kot v letu 1953. Te gradnje so bile investicije iz zveznih in republiških kreditnih skladov, deloma pa tudi iz sredstev, ki so LOMO ostala iz preteklega leta. Jasno je, da so ta sredstva bila ustvarjena deloma na osnovi pretiranih cen ali takomimovanega nadplanskega dobička. Vrednost lanskoletne investicijske gradnje v Celju znaša 1.620 milijonov dinarjev. Dejansko povečanje industrijske proizvodnje pa je bilo doseženo predvsem v kovinski, kemični, tekstilni, živilski in grafični industriji ter v rudarstvu.

V nasprotju z industrijo je kmetijska proizvodnja lani občutno padla, predvsem iz objektivnih razlogov: vremenske nepravilnosti in elementarne nesreče. Poljedelstvo je padlo za 22 %, domača predelava pa za 10 %. Malenkostno povečanje proizvodnje je zabeležilo vinogradništvo in živinoreja, vendar je bila proizvodnja v kmetijstvu za 20 % nižja kot v letu 1953.

V gradbeništvu so izvršena dela presegla predlansko gradbeno dejavnost za 35 %. Ker odpade 12 % na podražitev gradbenega materiala, je dejanski presežek lani za 19 % višji kot predlani. Blagovni promet v trgovini in gostinstvu se je lani tudi zvišal. Tako so v trgovini na debelo dosegli 134 %, v trgovini na drobno 130 % in v gostinstvu 108 % blagovnega prometa, če vzamemo blagovni promet iz leta 1953 kot osnovo.

Obrt je lani bistveno zaostala za ostalimi panogami gospodarstva. Če vzamemo število obrtnih obratov v letu 1940, ko je bilo v Celju 506 obrtnih obratov, je sedanje stanje 373 obratov zgovoren dokaz stalnega padanja obrtne dejavnosti. Odstotek povečanja obrtniških storitev v primerjavi z letom 1953 je bil lani za 10 % višji. Drugače pa je obrtniška zmogljivost občutno prešibka, kar ima za posledico monopolizem, visoke cene in slabo kvaliteto storitev.

V letu 1954 je bilo razdeljenih 1.119 milijonov kratkoročnih kreditov, od katerih je industrija porabila 876 milijonov, promet 120 milijonov, trgovina 82 milijonov in obrt 41 milijonov.

Investicijska izgradnja v Celju je bila lani zelo povečana. Za to je bilo porabljenih 603 milijonov več kot predlansko leto. Od skupne vsote 1.620 milijonov din je bilo porabljeno za gradnjo 1.044 milijonov din, za opremo 548 milijonov, za ostale investicije 26 milijonov din. Investicije si delijo: gospodarske organizacije 1.059 milijonov, kultura in prosveta 41 milijonov, stanovanjska gradnja 151 milijonov, komunalna izgradnja 319 milijonov ter ostalo 47 milijonov din. Investicije za zdravstvo in socialno politiko v tej vsoti niso započele, ker so bile financirane iz proračuna okraja. Poleg tega so zasebniki dobili pri Narodni banki 18 milijonov din kredita za gradnjo stanovanjskih hiš.

Iz proračunskih sredstev LOMO Celje je bilo v letu 1954 porabljeno za gradnjo in druge investicije: 131 milijonov za ceste in ulice, 50 milijonov za vodovod, 10 milijonov za javno razsvetljavo, 15 milijonov za elektrifikacijo naselij, za javne naprave in razno pa okoli 27 milijonov din. Za gradnjo stanovanjskih blokov je iz proračuna bilo investiranih 86 milijonov din. Za nakup

V CELJU BO USTANOVLJENO PODJETJE »REKLAMA«

Svet za gospodarstvo pri mestni občini je odobril Olepševalnemu društvu v Celju ustanovitev reklamnega podjetja »Reklama«. To podjetje bo skrbelo za plakiranje, za tiskanje reklamnih publikacij in za vse ostale reklamne posle.

starih Helenov — boječ se »Danajevce«, tudi če prinašajo darove (timeo Danaos et dona ferentes). Zabeležiti pa je treba, da je promacijska VdU (Veren der Unabhängigen) pri svojih volitvah samo na Stajerskem izgubila 600 mandatov, kar je Avstrijcem v čast.

Naša sosedna Italija vodi intenzivno Janovo, dvoobrazno politiko. Londonškega sporazuma o Trstu uradno še ni objavila in njeno ravnanje v Trstu nasproti našim ljudem je sovražno, čeprav istočasno sklepa pametne gospodarske sporazume z našo državo. Če to odgovarja »common sensu«, ni vprašanje.

Koliko bo Churchillov odstop vplival na zблиžanje med blokoma, ni bistveno vprašanje pri nesrečnem status quo na svetu. V Zahodnem bloku sta zdaj dva vidna moča, ki iščeta nekako srednjo pot: v Ameriki Stassen s svojim gospodarskim načrtom, v Angliji Eden, Churchillov zet. Govori se, da bodo Eisenhowerji vzeli pravico odločanja o miru in vojni zaradi otokov Kwemoj in Macu. Kljub preizkušnji doslej najmočnejšega atomskega orožja to pot zoper teledirigirana letala in vojna vozila je na svetu vendarle mnogo pomembnih sil, ki se zavzemajo za trezno in plodno sožitje. Sicer pa za človeštvo velja večeraj in danes, kar je rekel že Goethe: »Tak moraš biti, sebi ne uideš«.

T. O.

Še vedno izkoriščanje vajencev

Vzgoja kadrov in mladina sploh je ena izmed najtežjih in najodgovornejših nalog onih, ki so za to delo podeljeni ter so za uspeh odgovorni ne le staršem mladoletnikov ampak družbi sploh. Proti nedisciplinirani mladini se vzgojitelji poslužujejo raznih vzgojnih načinov, ki jo naj dovode do spoznanja, da je točnost, vestnost in resnost na delovnem mestu nujno potrebna. Primeri vzgojni ukrepi proti taki mladini so vsekakor priporočljivi, vendar je pri tem treba paziti na to, da se vzgojitelji ne poslužujejo starih metod vzgoje. Zal pa se mnogokrat ugotavlja (po pripovedovanju vajencev samih), da je še precejšnji del posebno privatnih mojstrov, ki so mnenja, da se lahko vajenec vzgaja in navaja k disciplini samo z zausnicami oziroma s telesnimi kaznimi. Takšen način vzgoje je v naši družbeni ureditvi neprimeren in tudi kazniv.

Kot primer slabe, za današnje čase neprimerne, kaznive vzgoje lahko navedemo mojstra Jurkovšek Jerneja, krojača v Cankarjevi ulici 2, kateri je na dokaj čuden način vzgajal svojo vajenka Čakš Karolino. Imenovana je nastopila vajeniško preizkusno dobo 25. avgusta 1954, pogodba je bila med njo in mojstrom sklenjena 15. septembra

1954. Ze v času preizkusne dobe je morala vajenka doživeti marsikaj in se spriznati tudi s telesnim kaznovanjem. Poleg tega je vajenka opravljala na zahtevo mojstra tudi nadure, za katere seveda ni prejela plačila.

Mojster sam te prestopke priznava ter poudarja, da je vajenka nekoliko krat telesno kaznoval. Odnos mojstra Jurkovška se vidi tudi v tem, da je morala vajenka Čakševa v našem tedniku dne 13. XII. 1954 svoje izjave, ki jih je podala na Inspekciji dela v zvezi s slabim ravnanjem mojstra do nje, preklicati. S tem je mojster hotel pred javnostjo dokazati, da vsa krivda leži na vajenki, kar pa ni res.

Mnenja smo, da je treba s takšnimi postopki vzgoje vajencev prekiniti, mojstre pa, ki se takih metod poslužujejo primerno podučiti in jim preprečiti nadaljnje izkoriščanje vajencev.

Tudi primer šiviljske mojstrice Kučan Marije, Lilekova 1, dokazuje, kako nekateri mojstri izkoriščajo svoje vajence. Kučanova je sprejela v uk Lenart Jožico, katere se je na učno mesto vozila z vlakom iz Soštanja. Z imenovanjem je mojstrica sklenila 1. 9. 1952 učno pogodbo, do tega dne je bila Lenartova na praktiki oziroma v preizkusni dobi. Tako je vajenka od 1. 4. 1952 do sklenitve učne pogodbe opravljala razna hišna dela. Tudi po sklenitvi učne pogodbe je morala vajenka poleg njene strokovnega dela v delavnici opravljati razna gospodinjstva dela. Poleg tega je opravljala nadure, v dveh primerih pa je bila zaposlena po 17 in pol ure, za kar ni prejela plačila. Takih metod izkoriščanja se je mojstrica Kučanova posluževala tudi pri nekaterih prejšnjih vajenkah. Da bi bili dobički še večji, je vajenki okrnila teden dni dopusta, pomočnicam pa je plačevala za nadurno delo po 30 dinarjev na uro, kar je za 4 dinarje manj, kot je urni zaslužek v normalnem delovnem času. Vajenka Lenartova je tudi izjavila, da je prejela za čas od 1. 4. 1952 do 1. 9. 1952 plačo v skupnem znesku 200 din.

Iz gornjih izjav si bodo bralci o takih mojstrih ustvarili svoje mnenje. Mnenja sem, da bi bilo treba takšno izkoriščanje zatreči, mojstrom pa, ki se takih izkoriščanj poslužujejo, prepovedati nadaljnje izkoriščanje vajencev. Takšni mojstri naj bi plačevali določeni znesek v posebni sklad pri LOMO Celje, ki bi bil namenjen za vzgojo kadrov.

Z. D.

Razstavnj. paviljon Tovarne emajlirane posode v Celju na letošnjem spomladanskem velesejmu v Zagrebu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vsebinsko bogata razprava na konferenci MO ZKS

morajo komunisti podrediti večini in sprejete sklepe izvrševati. Končno morajo organizacije izboljšati sistem ideološke vzgoje, če hočejo prednjačiti v političnem vodstvu, ne pa da pobirajo »paberke« naših družbenih dogajanj.

Več dela z mladino - Nekatera organizacijska vprašanja

Tovariš Pelko je nadalje govoril o potrebi tesnega sodelovanja z mladino, o njeni vzgoji in vključevanju mladih kadrov v organizacije ZK. To področje dela so organizacije puščale preveč v nemar, ali pa so se omejevale na »obiske« članov ZK mladinskih sestankov, kjer so komunisti dajali le nasvete. Mladino je treba začeti stalno, sistematično vzgajati, saj so vendar to ljudje, ki bodo čez čas prevzeli nase vse kar je današnja generacija ustvarila. Današnja mladina ne pozna iz svojih doživetij borb za delavske pravice in NOB, zato je treba z njo veliko več dela, da bo znala ceniti pridobitve preteklosti in sedanje napore. Zlasti pa je naloga komunistov, da mladino odtegnejo škodljivim vplivom.

Naposled je tov. Pelko nanizal vrsto podatkov organizacijskega značaja. Navedel je, da je v Celju 1540 komunistov, od tega petina žena in manj kot polovica delavcev. Skupno je v Celju 56 osnovnih organizacij.

Vsebinsko bogata razprava

V razpravi so delegati obravnavali obširno problematiko družabnega življenja v Celju skorajda preveč obširno, premalo so se pa poglobili v vsebinsko delo komunistov in osnovnih organizacij pri preobrazbi delovnega človeka, kar je ena osnovnih nalog komunistov.

Kljub temu pa je bila razprava bogata, saj je zajela vrsto aktualnih in perečih vprašanj. Razpravljali so med drugim tudi o predvojaški vzgoji, o prevzgoji ljudi in mladine, o vdiranju tuje miselnosti in malomeščanskih vplivov ter kako se je treba boriti proti takim pojavom. Dalje so govorili o nekaterih negativnih pojavih v radiu in tisku, o sodelovanju komunistov v raznih kulturnoprosvetnih društvih, o skrbi za bivše borce v zvezi z reakcionarno parolo, češ da je treba že enkrat prenehati z razlikovanjem med starimi borci in ostalimi državljani.

Ugotovili so, da so organizacije ZK dosegle že lepe uspehe, vendar pa smerice VI. kongresa še niso prišle dovolj do izraza. Še vedno ni čutili dovolj težen za ideološkim izobraževanjem, komunisti premalo študirajo, zato večkrat ne znajo nakazovati nalog, slabostnim se pa ne znajo učinkovito zoperstaviti. Zaradi familiarizma, zlasti v terenskih organizacijah, ne opozarjajo spri na napake članov in jih ne kaznujejo, ko je mera polna pa se enostavno poslužujejo izključitve. Organizacije so sprejele premalo novih članov, zlasti iz

Premalo pozornosti so organizacije posvečale sprejemu novih članov. Lani je bilo sprejetih komaj 20 novih članov. Ta mala številka ima poleg drugega še to slabost, da sestav ni zadovoljiv, saj je od 20 na novo sprejetih komaj sedem delavcev.

Drugačna pa je slika pri izključitvah. Lani je bilo izključenih 99 članov. Vprašanja izključitve so organizacije obravnavale dosledno brez oportunizma, famillarnosti itd. Bili pa so tudi primeri, ko so organizacije kazale take nagibe, vendar je takih primerov malo.

Referat je tovariš Pelko končal z vzpodbudnimi besedami, da naj komunisti gradijo na uspehih, naj odstranjujejo napake in ostanejo budni ter naj ne štedijo truda pri vzgoji širokih množic in v borbi proti vsemu, kar skuša zavirati nagel napredek naših narodov k boljši bodočnosti, k popolni zmagi socializma.

delavskih vrst in mladine. Obravnavali so tudi probleme delavskega in družbenega samoupravljanja, vloge sindikatov, tarifne probleme, prizadevanje in premajhno skrb za varnost delovnega človeka in družbeno prehrano. Govorniki so poudarili še vrsto problemov, s katerimi se morajo komunisti bolj odločno spoprijeti. Med te spada gospodarski kriminal ter prepogosta potovanja v inozemstvo, ki večkrat niso niti ekonomsko utemeljena, družbena morala, samoupravljanje v šolah, delo komunistov v strokovnih društvih itd. Pri gospodarskem kriminalu je govornik poudaril, da morajo biti komunisti v podjetjih predvsem budni napram kriminalu, ki na prvi pogled izgleda, da ni kriminal, ker gre v korist podjetja, vendar pa predstavlja izgubo za skupnost. Gre namreč za to, da ni kriminal samo to, kar se vtakne v žep, temveč vse kar povzroča škodo našim skupnim interesom.

V razpravi o politični preobrazbi delavcev je prišla do izraza ugotovitev, da delavci-komunisti še vedno premalo delajo v terenskih množičnih organizacijah in društvih. V podjetjih se radi izgovarjajo, češ da delajo na terenu in obratno. Čutili je, da v organizacijah manjka pravega tovaršstva ter ponekod dela le sekretari, namesto da bi delali sekretariat ob podpori vsega članstva. V razpravi o vzgoji mladine je bilo poudarjeno, da je vsak komunist

soodgovoren za vzgojo naših otrok. Tudi v športnih društvih niso komunisti odigrali tiste vloge, ki bi jo morali. Vzgojo mladine pa moramo prepustiti le tistim, ki imajo moralne kvalifikacije za to. V razpravi je bilo poudarjeno, da se pojavlja tudi kriminal pri otrokih.

Komunisti v strokovnih društvih bi se morali bolj odločno zavzemati, da znanje ne čuvajo ljubosumno samo posamezniki, temveč da ga prenašajo tja, kjer je najbolj potrebno. Delegat iz Skofje vasi je poudaril, da zavest kmečkih ljudi vedno bolj raste ter da se stik mesta z vasjo vedno bolj čuti. Če bodo organizacije ZK na vasi še bolj pomagale množičnim organizacijam in komunisti tolmačili uspehe socialistične graditve, se bodo tudi kmečki ljudje otreli zaostalosti in postali napredni ter razgledani delovni ljudje. V razpravi o prečiščevanju ljudi, kar je ena glavnih nalog komunistov, hkrati pa dokaj težavna, ker zahteva strpnost in potrpljenje, saj je to daljši proces, pa je govornik poudaril naj postanejo družbene naloge in cilji — osebne naloge in cilji in uspehi bodo takrat še večji.

Sprejeti sklepi

Ob zaključku konference so na podlagi razprav in referatov sprejeli več važnih sklepov. Predvsem bo treba v bodoče ideološko raven našega članstva dvigniti tako, da bo vsak posameznik lahko aktivno posegal v vse dogodke našega družbenega življenja. Zato pa se mora ideološko delo in študij usmeriti na obvladovanje praktične problematike.

ZK mora aktivno sodelovati pri razvoju celotnega našega gospodarstva, pri tarifni politiki, povečati svojo aktivnost v vseh organih delavskega samoupravljanja. Bolj kot doslej morajo biti člani ZK budni napram gospodarskemu kriminalu, ki se pojavlja v raznih oblikah, ki so tudi čisto spretno maskirane.

V SZDL se morajo člani ZK aktivno uveljavljati. Sodelovati morajo tudi v ostalem družbenem življenju, kot n. pr. v organih družbenega upravljanja našega šolstva, kulturnih ustanov in vseh vzgojnih ter športnih organizacij.

ZK mora mobilizirati vse sile v boju proti verskim predsodkom, zaostalosti in vsem pojavom malomeščanske miselnosti med našimi državljani.

Organizacije ZK morajo skrbeti tudi za vključevanje novih članov, ker le z mladimi kadri bodo krepile rast in borbena sposobnost svoje osnovne organizacije.

Obvladanje vseh teh nalog pa zahteva brezpogojno disciplino članstva, ki sloni na demokratičnem centralizmu in zahteva odkrito borbo mnenj in iskrenost. Osnovne organizacije pa se morajo boriti proti šablonskemu pojmovanju discipline in morajo vzgojno vplivati na razvoj vsakega posameznega člana.

Vsako nedeljo se s kmeti pogovorijo o važnih gospodarskih vprašanjih

Vitanjska občina je v teritorialnem pogledu največja občina v celjskem okraju. Najoddaljenejši hribovske vasi so od središča oddaljene tudi do 5 ur hoda in tu so kmetije tako raztresene, da rabi kmet do prvega sosedu večkrat debelo uro hoda. Vendar pa so kmetije v tej občini tudi iz najoddaljenjših predelov v stalnem stiku z ljudskim odborom. Zato so dostikrat tudi bolje informirani o gospodarski problematiki in novih uredbah kot nižinski kmetije, ki imajo svoj ljudski odbor kar pri nosu. Zaradi take raztresenosti in oddaljenosti naseljkov so namreč v vitanjski občini vpeljali redne nedeljske sestanke s svojimi volivci in kmetije smatrajo te množične sestanke že kar za obvezne ter se jih redno udeležujejo. Eden izmed odbornikov, predsednik gospodarskega sveta ali predsednik KZ se temeljito pripravi na pojasnjevanje trenutnih gospodarskih problemov in

kmetom drugih vasi, kjer bodo morda z večjimi žrtvami uspeli ugasniti svoje petrolejke in si priboriti električno luč. Problemi so seveda, predvsem finančna sredstva — toda kmetije obljubujejo pomoč v lesu, kolikor bo potreba, samo da dosežejo svoje. Občina pa jim sečnih dovoljenj ne more več izdajati, ker so kontingent že izčrpali za domačo uporabo. Glede omejitve sečnih dovoljenj je vitanjska občina sploh v zadregi, ker so pasivni predeli in se kmetije večidel preživljajo le z lesom.

Take in podobne probleme rešajo v Vitanju na rednih nedeljskih sestankih s svojimi volivci. V kolikor občina svojim volivcem ne more ugoditi v vsakodnevni prošnji, jim daje vsaj vzpodbudne nasvete in obrazloži vzroke strogih omejitev, kot na primer v tem primeru svobodna sečnja gozdov. Občani seveda tudi sem pa tje pogodrnjajo, imajo pa le zaupanje v ljudski

Vitanje

gospodarskih uredb. Med poslušalci je dosti tudi takih, ki sploh ne čitajo časopisov in jim dostikrat ti nedeljski sestanki na občini nadoknadijo manjkajoče znanje. Večkrat občina prakticira tudi s tem, da seznanja kmete od tedna do tedna s političnim pregledom doma in v svetu. Najbolj pa seveda kmete zanima gospodarska problematika, zato posegajo z najrazličnejšimi vprašanji v živo razpravo. Seveda pridejo na dan tudi s svojimi upravičenimi težnjami in prosijo ljudski odbor za pomoč in nasvet. Tako so na primer zadnje nedelje kmetije iz Pake in Hodišnje jadikovali nad gospodarsko škodo, ki jo je pozno zapadli sneg povzročil njihovim poljem. V vsem tem predelu Pake in Hodišnje so povsem splesnela vsa ozimna žita, tako da bo treba v celoti vse njive preorati in jih posejati z jarimi žiti. Jara žita pa to ne uspevajo dobro in so kmetije v velikih skrbih glede letošnjih pridelkov.

Kmetije vitanjske občine se tudi zanimajo za elektrifikacijo svojih naselij. V ta namen so pripravili dati velik delež s prostovoljnimi delom in tudi z materialom (les), vendar pa jim prevelika oddaljenost od središča zaenkrat še brani te podvige. Do letošnjega prvega maja pa bodo vsakek elektrificirali del Stenice in Lubnice. Ti dve vasi bosta dali zgled in pobudo tudi

odbor, ki so si ga izbrali in odbornikom tudi odkrito povedo, kaj jim je všeč in kaj ne. Taka svobodna razprava pa le prinese delež k napredku in skupnemu reševanju perečih vprašanj. Kmetije pridejo radi na te sestanke, ker sicer jih je med tednom le težje dobiti, zlasti iz oddaljenih vasi. Tu pa se jih zbere v spomladanskih in poletnih mesecih tudi do 500 ali še več.

Zlata jama v Štorah in še kaj . . .

Tudi dobro podjetje je težko voditi, če ga prehitva še boljše podjetje s svojo konkurenco. V Štorah pa glede konkurence med občinskimi podjetji ni bilo bojazni in vendar smo likvidirali nekaj obrtnih delavnic in trgovin. Kaj in koliko pa so napravila občinska gospodarska podjetja v korist svojih občanov? Trgovini »Livar« in »Plavž« obstojata šele kratko dobo, zato naj gre naša kritika mimo njih. Ostanke pa še brez konkurence Mesnica in najvažnejše, plodonosno občinsko gospodarsko podjetje »Pesek«, ki ima že ljudski pridevek »Zlata jama«. In temu podjetju bi Štorjani radi predložili samo eno vprašanje — kaj so napravili za ublažitev stanovanjske krize, ki je v Štorah tako občutna. Ničesar! Niti

enega svojega delavca ali nameščenca nimajo pod svojo streho. Pa ne samo to: svoje poslovne lokale imajo v prostorih, ki so bila prej stanovanja. Ali pa ni ravno podjetje takega značaja obvezno, da prevzame vsaj del odgovornosti za ublažitev stanovanjske krize!

Mesnico in pekarno pa je treba pohvaliti v pogledu kadrovske politike, ko sta sprejeli vsaka po dva vajenca. V pekarni na primer je poteklo že 30 let, odkar je iz nje izšel zadnji izučeni vajenec kot pomočnik.

Posebno vprašanje in obenem tudi kamen spetke v Štorah je umirajoče gospodarsko podjetje »Brivski salcn« ki je že 5 mesecev v agoniji in krčih verjetne likvidacije. Nešteto opazk je že padlo na račun krivca, da je v središču Štor že od Dneva mrtvih pretekle leta zaprt prepotrben lokal. Brivnica je bila edina v Štorah, torej brez konkurence. Da pa bi Štore ne bile brez brivnice, so »merodajni« pravčasno preskrbeli, da je zrasla nova, bolj higiensko urejena brivnica izven središča skoro z istim personalom — samo s to razliko, da ni občinska, temveč privatna. Sedaj ni izgovora, da ni dela — saj so stranke primorane, da čakajo cele ure, da pridejo na vrsto. In ali je potreba, da pešajo stranke iz novega naselja pol ure do brivca, medtem ko imamo v središču Štor že mesece zaprt brivski in frizerski salon! Štorjani se nadejajo, da bo to dobronamerno opozorilo zaleglo in da ne bodo več dolgo gledali prepotrbenega brivskega lokala v središču — zaprtega.

V. J.

Občinska pekarna Petrovče in ljudski pregovor „zrno do zrna pogacha“

V občinski pekarni v Petrovčah pečejo štruce, ki tehtajo samo 95 dkg in tudi ena ne več kot toliko, raje pa še par dkg manj. Tako smo ugotovili vsaj prvi dan, ko je bila Keramična tovarna kupila 10 štruc, od katerih ni nobena tehtala več, temveč ena tretjina štruc celo nekaj dkg manj. Ne bi hoteli trditi, da morajo tehtati prav vse štruce 1 kg, ne nismo tako zahtevni, vendar pa naj bi vsaj polovica štruc imela potrebno težino. Pregovor, ki pravi »Kamen pri kamnu palača«, bo za to podjetje kar dobro držal, saj se na tak način »prihrani« pri 100 kg kruha kar 5 kg po 40 kar znaša 200 din. Ker v pekarni prodajo dnevno okoli 500 kg kruha, znaša prihranek na račun potrošnikov 1000 dinarjev. Odgovorni ljudje (družina), ki vodijo to pekarno, bi pač lahko imeli malo več srca do potrošnikov in upoštevali, da je pekarna uslužnostni obrat v službi delovnega ljudstva.

GOSTINSKI OBRAT V ŠOSTANJU
razpisuje naslednja službena mesta:
POSLOVODJE, KUCHARICE, DVE NATAKARICI.

Ponudbe poslati pod značko 1001 na uredništvo. Interesenti morajo imeti odgovarjajočo strokovno izobrazbo!

Tovariš Bebler obiskal I. gimnazijo v Celju

Te dni je obiskal I. gimnazijo v Celju dr. Aleš Bebler, podsekretar v sekretariatu za zunanje zadeve FLRJ. Na tem zavodu je namreč visoki gost pred tridesetimi leti maturiral. V želji, da si ogleda razrede, kjer je sam nekoč »guli klopi« in spozna znanje ter sodobni ritem moderne socialistične šole, je prisostvoval pouku kemije pri prof. Modicu in pouku slovenščine pri prof. Sirkcu — v sedmih razredih. Zadovoljen nad lepimi odgovori dijakov pri obeh profesorjih je tovariš Bebler namizal sedmošolcem nekaj svojih spominov iz dijaških let na celjski gimnaziji in s pariceljske I. gimnazije je omenjeno med vidnimi osebnostmi — dijaki te šole — med prvimi ime dr. Aleša Beblerja, ki mu sledi še imena dr. Darka Černeja in dr. Jožeta Brileja.

Dijakom našega zavoda bo ta obisk ostal neizbrisen. —X—

Hmeljarji so razpravljali o rezi hmelja in impregnaciji hmeljev

Pred kratkim je organiziral Hmeljarski odbor OZZ v Zalcu s sodelovanjem Inštituta za hmeljarstvo enodnevni tečaj o rezi hmelja in impregnaciji hmeljev. Poleg tega so priredili tudi demonstracijo novih tipov škroplilnic, za katere so hmeljarji pokazali izredno zanimanje.

Tečaj je bil namenjen hmeljarjem, da v strokovni razpravi proučijo najnovejšo izkušnjo o rezi hmelja kot izredno važnem opravilu v hmeljski proizvodnji. Preko 150 hmeljarjev, med njimi pretežno mlajši gospodarji, so v dopoldanskih urah z zanimanjem sledili strokovnemu predavanju inž. Lojzeta Kača, ki je obravnaval dobre in slabe strani različnih oblik obrezovanja hmelja. V razpravi pa so hmeljarji postavljali številna vprašanja.

Hmeljarji so želeli strokovnih po-

Tudi Celje nima dovolj zdrave in pitne vode

(Nadaljevanje in konec.)

Odpadne snovi iz greznic odtekaajo v zaprto kanalizacijo. Ta kanalizacija pa ni bila načrtna in se kanali izlivajo v javne vodotoke v Savinjo, Voglajno, Hudinjo, Koprivnico, Sušnico in Ložnico. Odplake torej prihajajo neočističene v potoke in reke. Zelo nehijski je izliv mestne kloake ob mestu in Gaberje v Koprivnico, ki z izgledom in smradom nadleguje okolico ter predstavlja stalno nevarnost za infekcije, kajti ta kanal dovaja vse odplake iz bolnice. Dalje je nekanalizirano naselje ob Ljubljanski cesti, kjer se pretoki iz fekalnih greznic razlivajo po terenu (primer stanovanjskega bloka Ljubljanska cesta št. 20). Vsi drugi zadnje poplave je stanovanjski blok v Tkalski ulici (v kleteh) često zalit s fekalijami. Kanalizacija na Mariborski cesti preneha pri LIP-u in naselja višje proti severu odvajajo odplake vode na prosto. Kanalizacija Selc prehaja spotoma v odprte jarke. Naselje Čret pa kanalizacije sploh nima, naselje Ostrožno pa ima odprte obcestne jarke za odplake.

Odvoz smeti v ožjem mestu je zastarel. Leseni zabojčki za smeti stoje ob dneh odvoza pred hišami in v vežah, kar daje nelep izgled, razširja smrad in daje možnost okužitev. Če bi dovoljevala finančna sredstva, bi bilo najprimerneje nabaviti velike pločevinaste pokrite sode, ki bi bili nameščeni

pod streho na dvoriščih in bi se zamenjavali s praznimi ob priliki, ko bi polne naložili na kamione. Ostalo naselje ima pokrite ali pa nepokrite smetiščne jame, kamor odlagajo odpadke. Ponekod pa te smeti celjo prosto raztresajo.

Na ta način se tudi kotijo muhe, zlasti pa ob odprtih kmečkih gnojščih, smetiščih in jarkih, odkoder prenašajo infekcijo na hrano. Posebno živilski obrati so slabo opremljeni in zastareli ter je povsod možna okužba hrane.

V smislu uredbe o gostinskem in trgovskih obratih, ki jo je predlani izdal LOMO Celje, bi morali imeti vsi živilski obrati, ki so ob vodovodni napeljavi in kanalizaciji, priključitve h kanalizaciji in stranišča z vodnim splakanjem. Prizadeti obrati, predvsem špecerije, pekarnice in slaščičarne, so bili z odločbo na to odredbo opozorjeni, vendar doslej tega niso izvršili. Po uredbi bi morali biti ti obrati zaprti in odgovorne osebe predane sodniku za prekrške.

Prodajalnam kruha smo ponovno predpisali izdajanje kruha v papirju, kar se pa ne izvaja. V pekarni Center v Stanetovi ulici nismo niti desegli, da bi kruh izdajala ena oseba, denar pa kasirala druga oseba, kar bi iz higienskih ozirov bilo nujno potrebno. Prav posebno je treba poudariti to zaradi tega, ker se je ta lokal na zunaj moderniziral, kar je precej stalo, za ta nujen higienski ukrep pa ni pravega razumevanja.

Potrebo po novi klavnici, mlekarni in pekarni smo že dovoljkrat poudarili. Prevoz živil se vrši nadvse primitivno. Meso prevažajo v dvokolicah, ki jo vleče mesar, in je večkrat pokrita z nesnažno rjuho. Ker se klavnica nahaja v Zavodni, prevažajo meso skozi nesnažen železniški podvoz, je podana možnost onesnaženja.

Kruh iz pekarn v prodajalne prevažajo v sadnih zabojih ali nezavarovanih košarah. Glede prevoza mesa in kruha so dobila vsa prizadeta podjetja odločbe sanitarne inspekcije, vendar podjetja niso nabavila primernih zaprtih vozil.

Ni potrebno še posebej poudarjati, da so preobjudena stanovanja pogost vzrok za širjenje vseh nalezljivih bolezni, zato je gradnja novih stanovanj higienski problem prvega reda.

Pojavljanje črevesnih nalezljivih bolezni v Celju sicer ni alarmantno, vendar je potrebno postopoma izvršiti asanacijo komunalnih in ostalih naprav, saj nas je štorovski primer dovolj izučil, kakšne so posledice tudi ob manjših sanitarnih pomanjkljivostih.

dr. Ivan Podpečan

PODJETJE »EXIMPORT« BO MORALO OPRAVIČITI SVOJ OBSTOJ, ALI PA...

Svet za gospodarstvo LOMO Celje je razpravljal o podjetju »Eximport«. Nekateri odborniki so bili mišljenja, da to podjetje nima preveč sijajne perspektive, vendar so prevladovala mišljenja drugih, ki trdijo, da industrijsko Celje potrebuje takšno podjetje. Sklenili so, da je podjetju treba dati osnovna sredstva za začetek poslovanja. Svet ima ponudbo za direktorsko mesto tega podjetja in upa, da bo novi direktor uspel spraviti podjetje v tek.

Za nemškega duhovnika je hranil pištolsko municijo

Iz Griž smo prejeli dopis od tovariša K.V., v katerem nam pisec sporoča naslednje:

Tovariši urednik!

V predzadnji številki smo brali, da je kaplan v Senturju daroval za spomenik NOB borih sto dinarjev. Grižanom se ta njegova gesta ne zdi nič čudna, saj ga poznamo še iz časa, ko je bil kaplan v Grižah. Ta duhovnik pač ne more imeti do naše skupnosti pravičen odnos, saj vrsta primerov zgornjo priča o njegovi »naklonjenosti« do naše družbene ureditve.

Ko je bil še v Grižah, so organi tajništva za notranje zadeve izvršili pri njem preiskavo in našli v klečalniku skrito pištolsko municijo. Najprej se je izgovarjal, da za to ni nič vedel, potem pa le priznal, da je to municijo pri njem shranil neki nemški duhovnik, ki je med vojno služboval v naših krajih. Gospod kaplan Jeler ni čutil dolžnosti, da bi to municijo izročil oblasti, kot so to storili vsi drugi državljani, temveč jo je čuval, da bi nemškemu duhovniku municijo lahko vrnil, »če bi se kdaj oglasil«. Jasnno je, da nemški duhovnik ni nosil pištole zato, da bi streljal v pekleniška, temveč zato, ker je imel do Slovencev sovražen odnos. Torej je kaplan Jeler hranil municijo zato, da bi jo nemški duhovnik ne pogrešal, če bi spet hotel streljati na Slovence.

TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

obvešča vsa podjetja in ustanove, da ne prodaja več ostankov tekstilnega blaga. Zato na tozadavne prošnje ne bo odgovarjala. Prav tako naj se posamezniki v tej zadevi osebno ne obračajo na upravo podjetja.

PRISILNA UPRAVA PRI »FOTO IDEALU« PODALJŠANA

Svet za gospodarstvo je sklenil podaljšati že precej časa trajajočo prisilno upravo v obrtnem podjetju »Foto Ideal«, ker še vedno niso podani vsi pogoji, da ta prisilni ukrep preneha.

OVINEK NA BREGU UREJUJEJO

V zvezi z regulacijo Savinje je treba čisto, ki vodi iz središča mesta preko kapucinskega mostu na Breg prestaviti. Pred dnevi so začeli podirati ograjo in vrt, ker morajo ovinek skrajšati, kajti na tistem mestu, kjer je danes ovinek, bo stal desni opornik novega mostu. Zategadelj je treba ovinek prestaviti nekoliko bolj v notranjost Miklavškega hriba, da bo promet tekel naprej, ne da bi ga ovirala dela pri betoniranju opornika.

Z občnih zborov kmetijskih zadrug

O čem so razpravljali člani KZ v Slov. Konjicah

Pred kratkim je imela KZ Konjice svoj letni občni zbor. Poročila odbor-
nikov so pokazala dobre pa tudi slabe
strani te zadruge. Na uspešnejše delo-
vanje zadruge je brez dvoma neugodno
vplivalo večkratno menjavanje uprav-
nikov ter nevestno plačevanje deležev,
ko slaba polovica članov v tem pogledu
še do danes ni izpolnila svoje osnovne
dolžnosti.

V sklopu zadruge deluje več odsekov,
izmed katerih sta gotovo najvažnejša
sadjarsko-vinarski in živinorejski, ki
imata v konjiški okolici močno osnovo.
Da bi te odseke še bolj utrdili, so po-
novno poudarjali potrebo po obnovi vi-
nogradov in sadovnjakov in s tem v
zvezi predlagali za člane dolgoročne
kredite (7 do 10 let). Uničenju sadnih
in drugih škodljivcev pa je zadruga po-
svetila dovolj skrbi. Mnogo je k raz-
voju živinoreje doprinesel živinorejski
odsek, ki je v preteklem letu ustanovil
živinsko ambulanto in umetno oploje-
valnico. Odsek vodi redno tudi kontrolo
nad rodovniškimi kravami, toda pri od-
kupu mleka ni imel posebnega uspeha.
Člani poljedelsko-semenskega odseka so

med drugim predlagali, da bi bilo zelo
koristno izdati priročnik o uporabi
umetnega gnojila.

Ostali odseki pri zadrugi sicer niso
tako močni, so pa vsekakor pomembni
za njen uspešni razvoj. Žene v okviru
svojega odseka sicer niso bile najbolj
aktivne, vendar pa so na skupnem se-
stanku povedale marsikaj, kar bo treba
upoštevati (predvsem glede vrtnarstva,
prašičereje, perutninarstva, pa tudi
glede vzgoje kmečke mladine).

Lepo uspeva v Konjicah tudi kmetij-
sko-gospodarska šola, kateri je KZ pri-
spevala za nabavo strokovnih knjig,
diafilmov in za ekskurzije 74.000 din.

Na zboru so govorili tudi o potrebi
dodelitve zemljišča, ki naj bi ga za-
druga uporabljala za različne polkuse,
predvsem v sadjarstvu. V tem primeru
pa bo potrebnega več skupnega delo-
vanja med državnim posestvom in za-
drugo. L. V.

LEPI USPEHI KMETIJSKE ZADRUGE POHORJE

V ponedeljek je imela KZ Pohorje
svoj redni letni občni zbor. To je ena
najmočnejših in najdelavnejših zadrug
v celjskem okraju.

Zadruga ima 200 članov, večinoma
kmetov in zavzema obsežno ozemlje
na jugovzhodnem delu Pohorja med
Zrečami in Vitanjem. V lesnem odseku
ima zaposlenih 15 uslužbencev in na-
meščencev. Lesni odsek je bil lani naj-
bolj donosen, saj je dal nad 6500 kub.
metrov lesa v vrednosti 55.000.000 din.

Tri trgovske poslovalnice so imele
30.000.000 din prometa, kreditni odsek
pa ima za 1.000.000 vlog.

Lani je zadruga pomagala najbolj pri
elektrifikaciji vasi Skomarje, Resnik in
Kunigunda, ki ležijo 900 m visoko na
Pohorju. Strojni odsek razpolaga s 30
stroji (različnimi motorji, mlatilnicami
in škropilnicami).

V bodoče bo zadruga skušala čim
bolj preusmeriti svojo dejavnost z les-
nega področja na dvig poljedelstva, ži-
vinoreje in sadjarstva. V ta namen bo
pomagala svojim članom pri graditvi
gnojničnih jam in pri ureditvi dete-
ljišč. S svojimi rednimi mesečnimi ži-
vinskimi sejmi, katerih prvi je bil 6.
aprila, jim bo omogočila prodajo ži-
vine in nakup plemenitih glav. Članom
je preskrbela tudi že žlahtne sadne sa-
dike. Zadruga ima v načrtu še ureditev
gostišča s tujskimi sobami, saj leži
kraj na ugodni izhodiščni izletniški
točki za južno Pohorje. V. L.

Deseta obletnica jugoslovanske kinematografije

Stane Sever v slovenskem filmu
»Na svoji zemlji«

Temu važnemu jubileju se pridružuje
tudi Kinopodjetje Celje s tem, da bo
v ta namen v celjskih kinematogra-
fih predvajalo dva filma domače pro-
izvodnje, in sicer od 14. do 17. IV. film
»Koncert« produkcije Jadran filma v ki-
nu Union in od 15. do 19. IV. slovenski
omnibus film »Tri zgodbe« produkcije
Triglav filma v kinu Dom.

S tem bodo naši ljubitelji filma v
čim večjem številu sodelovali v tej
proslavi naše domače kinematografije.
Delovnim kolektivom in sindikalnim
podružnicam bomo rezervirali vstopni-
ce za skupinske obiske.

VELENJSKA SVOBODA SE PRI- PRAVLJA NA TEKMOVANJE

Dne 17. aprila bo republiško tekmo-
vanje Svoboda v vseh panogah kulturno-
prosvetnega dela. Velenje bo tekmovalo
s pevskim zborom in godbo. Poleg tega
bo tekmovalo tudi v dramatikah.

Ocenjevalni komisiji iz Ljubljane se
je v terek dramatska skupina pred-
stava iz izvirno in prvo komedijo A. T.
Linharta Veseli dan ali Matiček se ženi.
Premiera je bila že v četrtek, 7. aprila.
Treba je priznati, da dramatska sekcija
stalno napreduje, ne samo po številu
odigranih iger, temveč tudi v kvaliteti.

Tako je bil tudi Linhartov Matiček
prijetno doživetje za Velenjane. Ko-
stumi so bili iz Ljubljane, scena do-
mača, dobra in živirna, igra pa tehnično
in vsebinsko dovršena. V.

Naša družina in mladina

Čistoča tudi osnovni pogoj za zdrav umski razvoj otroka

Ko že razčlenjamo odnose med šolo
in domom, potem moramo poudariti tu-
di higieno otroka, ki je tesno povezana
z njegovim vsakodnevnim delom v šoli
in domu.

Opazujem otroke, ki sede v šolskih
klopih. Nekateri so čisti, drugi zama-
zani. Nehote se vprašam: kdo je kriv,
da so otroci zamazani?

Ivan je kuštrav in pegast po vratu;
obleka ni bila oprana že dolgo, dolgo...
Pogledam še njegove zvezke. Seveda,
tudi ti so zamazani, neoviti in pre-
pognjeni...

Potem grem še na Ivanov dom. Kot
sem pričakoval! Doma imajo posestvo,
toda vse silno zanemarjeno. Tudi starši
so taki. Tako tudi pri drugem, tretjem.

Toda ne trdim, da je le dom tisti, ki
da otroku čisto ali umazano lice.
Dednost je tudi tu silno močan čini-
telj, ki je vselej pogojen tudi s ka-
rakterjem človeka. Taki starši se mno-
gokrat ne zavedajo, kakšni so. Tak je
tudi otrok. Rodil se je v umazani, ra-
sel je v njej. Tak je prišel tudi v šolo.

Tak otrok je breme sam sebi in dru-
gim. Se huje je, če tak zamazan otrok
pride med čiste sošolce. Začne se za-
vedati svoje neurejenosti, postaja ga
sram in še bolj mučno je, če pričnejo
kazati nanj tudi drugi sošolci.

Mnogi bi enostavno menili: »temu je
kriva le revščina!« To je star predsodek.
Skrbna mati lahko čisti še tako borno

stanovanje, sebe in otroka. Ne trdim
pa, da ni laže skrbeti zanjo v lepših in
novih stanovanjih. Milo in voda sta da-
nes najcenejši sredstva.

Povrnimo s k Ivanu! V šoli je zanj
čistoča, učitelji terjajo zvezke z lepo in
čisto obliko. Ivan sklene, da bo popravil
svojo neurednost. Prihde domov in zopet
je pahnen v staro. Dom je tudi v ta-
kih primerih premočen vzgojen činitelj.
Kar je zgradila šola v bori štirih urah,
to starši v dvanajstih urah lahko po-
rušijo. Zato je nujno, da starši koor-
dinarajo delo s šolo, se z njo povežejo in
nato poskušajo odstranjevati lastne
hibe.

Ivan raste in raste. Zaradi umazanosti
je mnogokrat zagrejen. Iz nje ne more
uiti. Starši ne opominjajo. Zvezke osta-
nejo neurejeni kot je neurejen tudi on.
Zapusti šolo in si poišče poklice. »Tudi
mladi Maček je stari Maček«, kot je
zapisal slovenski pisatelj Janko Kernik.

Ivan s svojo neurejeno zunanostjo
nadleguje ali bolje, moti družbo.
Mnogokrat je oseba neurejenost člo-
veka povezana tudi z njegovim delom.
Delo je opravljeno površno. Kajti uma-
zanost je v nekem oziru tudi nedosled-
nost.

Čistimo sebe in čistimo otroke. V čis-
tosti ni samo urejenost, ki jo življenje
od nas terja. V njej je tudi zdravje, ki
je največja dobrina vsakega človeka naše
družbe.

Turizem, gostinstvo in arhitektura

Kraj ali mesto, ki hoče do popolnosti
razviti turistično dejavnost, mora skr-
beti, da bo vsestransko privlačen in
zanimiv. To zanimivost pa naj ne pred-
stavlja zgolj zgodovina ali prirodna le-
pota nekega kraja, ker to je še vedno
premalo. Rad bi navedel nekaj vtisov,
ki sem jih lani na potovanju v Egipt
nabral!

Egipt je sam po sebi muzej starodav-
ne kulture, ki pritegne vsakega, od naj-
bolj podkovanege egiptologa do čisto
preprostega laika. Toda Egiptčani so
znali še drugače razgibati pestrost tu-
rizma. Tujec, ki deželo obišče, se giblje
neprestano v spretno nastavljeni mreži
in povsod pušča svoj denar.

Posebno privlačnost predstavljajo nji-
hova gostišča. Znani so izkoriščati sle-
hern oazo ob glavnih cestah. Tam so
uredili hotele in se trudijo čimbolj
ohraniti puščavsko idilo. Imajo celo
umetne oaze, ki jih nokoč ni bilo.

V Kairu sem šel v mnoga gostišča,
nekaj zaradi velike žeje, še bolj pa iz
radovednosti. Privlačna je že reklama,
ki govori, da mora biti notranjost iz-
redno zanimiva. Tako imate restavracijo
»München«, ki je urejena popol-
noma po bavarskem vzorcu, da celo
streljčki, sicer temnopolti, nosijo ba-
varske obleke, godba je tipično »jodler-
ska« itd. Kuhinja pripravlja speciali-
tete vizuelno pričaranega kraja, poleg
teh pa vsa ostala jedila.

Dalje sem videl tipično kitajsko res-
tavracijo, kjer je bilo spet vse tipično
od pohištva, preko godbe do osebj. Ne-
daleč proč spet tipično zamorsko res-
tavracijo z nekakim kanibalskim na-
vdomom, zlasti kar se dekorativnosti
tiče. Godba: nekako črnsko glasbilo po-
dobno kitari, boben ter črnopolta ple-
salka in pika. Lokal nabito poln.

Kairo je milijonsko mesto in če bi se
dolge potikal po njegovih ulicah, bi
našel gostišča z najrazličnejšimi ambi-
enti, če ne celo eskimski igu.

Pustimo Kairo in Afriko. Gre za
Celje.

V Celju smo po osvoboditvi dobili
nekaj lepo obnovljenih lokalov. Toda
vsi so po enem kopitu in tujec, ki nima
posebnega daru za opazovanje, bo prvi
dan težko ločil »Koper« od »Branibora«
ali »Majolke«. Nobene posebne privlač-

nosti, nobene tipičnosti, nobenega po-
sebnega vzdušja.

Jasno je, da si v Celju ne moremo
privoščiti take pestrosti, kot si jih lahko
velemesta kot je Pariz, Dunaj itd. Ne
bi bilo niti prav, če bi naenkrat pri-
vlekli v Celje neke kitajske restavracije.
Seveda ne. Toda lahko bi s pridom
uporabili našo domačo folkloro, naš
kolorit, ki ne bi stal nič več kot je
stala sedanja preureditev, ki ni ne mo-
derna, niti tipična, pravzaprav kar eno-
stavno povedano, že precej klisejska.

Koliko možnosti bi na primer dalo
samo ime »Vino Koper«. Toda kaj je v
tem lokalni še razen imena, kar bi z
vizuelnostjo in vzdušjem podkrepilo
neko posebnost tega lokala. Oboki, ki
delijo lokal na vrsto prostorov so z bar-
vano opremo prej nemški kot bi bili
kamniti, tipični za Primorje. Za koper-
sko »vzdušje« je tam preveč lesa. Edo-
no kar je, je grafitna freska. Slika
Kopra v posebni sobi je kič, ki niti
Kopra ne predstavlja, temveč kvečjemu
slovensko polhribovsko vas ob morju.
Kot bi iz ene razglednice zrezal neko
naselje iz osrčja Slovenije (niti to) in
prelepil na razglednico nekega jadrans-
kega motiva.

Če bi bila ta restavracija že v za-
četku zadeta, če bi v sezoni z malen-
kostnim kostumiranjem to reč še pod-
krepili in godbi naročili naj igra pred-
vsem dalmatinske in istrske pesmi, če
bi imeli nekoliko bolj tipično kuhinjo,
predvsem raznovrstne ribe, bi lahko
bila restavracija Koper ena izmed takih
tipičnih in privlačnih gostišč.

»Majolka« je silno posrečeno ime.
Preden stopiš v lokal in če ga ne bi
poznal, bi si predstavljal notranjost
polno domačega kolorita. Ne bi bil
razočaran, če bi našel kje original ali
pa kopijo Gasparijevega dela.

Razumem težnjo arhitektov, ki so no-
ve gostilniške prostore urejevali. Stori-
lo so veliko, da so iz nekdanjih točilnic,
če ne celo breznic, naredili dostojne lo-
kale. Toda to je premalo. Dostojen lo-
kal naj bo splošno merilo, sem in tja pa
je treba še kaj več. Sploh pa je vpra-
šanje, če se lahko moderna notranja
oprema sklada s starimi zgradbami. Ta-
ko nekako po mojem, kot bi se sklada-
la na zunaj nova, moderna restavracijska
in hotelska zgradba s starinsko,
tirolsko notranjo opremo. Kot na primer
gorenjski nageljni na velikih oknih, ki
segajo čez vso steno, ali pa eksotična
rastlina ob obokani lini.

Nimam namena sugerirati, da bi lo-
kale še enkrat preurejevali. Te preure-
ditve so itak že stale preveč denarja.
Morda bi se sem in tja dalo kaj iz-
boljšati. Pač pa bo treba misliti za bo-
dočo. Nekoliko dlje se pomuditi pri
načrtih in kar je važno, pustiti, da so-
deluje čim več ljudi pri opremljanju
lokalov in ne samo eni in isti projek-
tanti. J. K.

Kotiček za naše žene

Nezgode v gospodinjstvu

Statistike dokazujejo, da se primeri
polovico splošnih nezgod v okviru gos-
podinjstva ali domače hiše. Po tovar-
nah posvečajo vedno več pozornosti
tehnični zaščiti, medtem ko smo še zelo
daleč od varnega dela v gospodinjstvu.

Najpogostejše so še vedno nezgode
z elektriko. Navadni gospodinjstvi elek-
trični tok lahko povzroči smrtno ne-
srečo. Zato naj gospodinja skrbno pazi,
da ne drega pri čiščenju stikal v no-
tranjost in da ne briše kovinskih delov
električnih naprav z mokrimi krpmi.

Tudi zastrupitve s plinom so pri nas
precej pogoste, saj je za enkrat še mno-
go predrag postopek, po katerem bi
napravile mestne plinarne plin človeku
neškodljiv. Preprih lahko upihne plinsko
luč, potem pa plin uhaja in zastrupi
stanovanjske prostore. Plinske nape-
ljave morajo biti urejene tako, da otro-
ci ne pridejo do njih.

Bencin je povzročil požar že v mar-
sikaterem gospodinjstvu. Po lahkomi-
selnosti gospodarja ali gospodinje se to
kaj lahko pripeti, saj zadostuje da ogo-

rek tleče cigarete ali razbeljen likalnik
pride v dotiko z bencinom — pa imamo
lahko v kratkem času »ogjenj v strehi«.

Včasih pa so lahko vzroki večjih ali
manjših nezgod povsem nedolžne stvar-
i v stanovanju. Slabo položen tekač z
zavihanimi robovi ti lahko na gladkih
tleh v sobi prinese usodno poškodbo.
Zamislite gospodinj, ki nese v rokah
skledo z vrelo juho, na robu tekača se
spotakne — in opeklino so tu. Ali pa

Ceneni in okusni keksi iz črne moke

Potrebujete: 3 žlice marmelade, 3 žli-
ce maslo (masto, mašč ali marga-
rina), 4 žlice sladkorja, 1 celo jajce in
1 rumenjaki, malo nasrtnane limone, 1
žličko sode bikarbone — moka pa to-
liko, kolikor je potrebno, da napraviš
ne predrto testo.

Priprava: marmelado, maslo, slad-
kor in jajce dobro mešaj nekoliko časa.
Dodaj moko, ki si ji primešala bikar-
bono in zgneti testo. Razvaljenega raz-

otroka, ki teka po sobi — nemara z
ostrim predmetom v rokah — spotakne
se ob tekač — in... Vsakovrstne nesre-
če se lahko pripetijo. Razlita mast ali
milnica lahko napravita iz kuhinjskih
tal pravo drsališče. Pa tudi gladek par-
ket je zahrbtn, zlasti za starejše noge.

Omarica z zdravili lahko prinese tudi
smrt v družino, če je nepravilna gos-
podinja na isti kraj namestila tudi ste-
klenice s stropi in kislinami in ni z eti-
ketami označila vsebine. Zato si uredimo
stanovanje tako, da si zagotovimo var-
nost v domači hiši.

reži z modelčki. Vsak keks, predno ga
položiš v pekač, namoči v beljak, ki
ti je ostal od drugega jajca, nato pa
še povaljaj v kristalnem sladkorju in
daj peči v srednje vročo pečico.

Iz navedene količine dobiš 95 dkg
izredno okusnih keksov. (Prijazna »av-
torica« jih je prinesla celo poskusiti.
Priznam, da jih ne bi zamenjala z no-
benimi »medenjaki« in jih toplo pripo-
ročam vsem sladokuscem.)

KOMISIJSKA TRGOVINA, Celje - Tomšičev trg

sprejema dnevno v prodajo vse vrste rabljenih predmetov. Zaželeni so
predvsem pisalni stroji, kolesa, stabilni motorji, deli za avtomobile,
elektro material, štedilniki, merilni instrumenti, kakor tudi zlatina
vseh vrst, ure, obleka (letna) itd.

Za preprodajo vseh rabljenih v komisijo prinešenih predmetov
zaračunamo 10% zaslužek.

Oglejte si našo zalogo in izkoristite zelo nizke cene.

KOMISIJA ZA RAZPIS MEST DIREKTORJEV PRI LOMO CELJE

RAZPISUJE

mesto upravnika za pirotehnično podjetje »Pirota« Celje

Pogoji: Pirotehnik, pirotehnični mojster ali komercialist z prakso
v vodenju podjetij.

Ponudbe z življenjepisom, opisom kvalifikacij, dosedanje prakse in
potrdilom o nezakazovanju je poslati na tajništvo LOMO Celje
najkasneje do 30. aprila 1955.

KOMISIJA ZA RAZPIS MEST DIREKTORJEV PRI LOMO CELJE

RAZPISUJE

mesto upravnika gostinskega podjetja »Ljudska restavracija« Celje.

Pogoji: Absolvirana gostinske turistična šola ali vsaj kvalifikacija
gostinske stroke s prakso v vodenju gostinskih obratov.

Ponudbe z življenjepisom, opisom kvalifikacij, dosedanje prakse in
potrdilom o nezakazovanju je poslati na tajništvo LOMO Celje
najkasneje do 30. aprila 1955.

O B J A V A

VSEM KMETIJSKIM GOSPODARSTVOM PRIVATNEGA SEKTORJA
NA PODROČJU LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE CELJE

Obveščamo vsa kmetijska gospodarstva — davčne zavezance
privatnega sektorja, da je v smislu določil 33. člena uredbe o dohodnini
U. l. FLRJ štev. 56/53.

RAZGRNJEV RAZPORED DAVKA ZA LETO 1955

pri tujakšnji upravi za dohodek pri odmernem referentu in je dovoljen
vpogled vsak dan od 8. ure do 12. ure dopoldne od 11. aprila do
26. aprila 1955. Zoper odmerjeni davek je vložiti pritožbo v 15 dneh
po vpogledu oziroma po zadnjem dnevu razgrnitvenega datuma.

Vsa pojasnila in vse listine v zvezi z odmero davka na dohodek
kmetijskih gospodarstev se dobijo v sobi 78. pri odmernem referentu.
Pripominjamo, da je rok nepreklicen ter vabimo vse davčne
zavezance na javni vpogled odmerjene dohodnine.

UPRAVA ZA DOHODKE
LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE
CELJE

NA CESTI V ZAVODNI SVETIJO TUDI PODNEVI

S preureditvijo Teharske ceste sta
dobra Zavodna in del Creta tudi cestno
razsvetljavo. Te pridobitve so se pre-
bivalci Zavodne in Spodnjega Creta
zelo razveselili. Posebno cesta, ki se od-
cepi od Teharske ceste pri Confiden-
tiju ter teče ob Voglajni čez železniški
prehod in veže Zavodno z Gornjim
Cretom do Piškega, je bila razsvetljave
zelo potrebna. Le žal, da še ta dela niso
končana in so v Cretu šele na začetku.

Ne zdi se nam prav, da je prižiganje
in ugašanje cestnih luči v razsvetljenem
delu skrajno nerodno. Medtem ko smo v
zimskem času kljub napeljavni hodili v
temi, zlasti ob sobotah in nedeljah, nam
svetijo žarnice še ob sedmih jutraj ali
še dalje poleti. Ali ni štednja z elek-
trično energijo v tem primeru umestna?

Jubilej Mladinskega pevskega zbora I. gimnazije v Celju

V sredo je bil v Celju slavnostni koncert Mladinskega mešanega zbora I. gimnazije v Celju ob priliki 10-letnice osvoboditve in 10-letnice njegovega obstoja. Spored je obsegal dela znanih slovenskih in hrvaških kompozitorov. Med njimi je treba posebej omeniti skladatelja Mihelčiča Slavka in Liparja Petra, ki sta za ta zbor posebej komponirala več pesmi. Prav je in vzpodbudno, da ob takem pomembnem jubileju na kratko orisemo zgodovino zbora, njegove napore in uspehe, zlasti ob dejstvu, da na slovenskih tleh doslej nismo še imeli in tudi danes nimamo zbora s takšno tradicijo.

Zavedajoč se pomembnosti splošne glasbene izobrazbe in hoteč čim bolj dvigniti humanistično vzgojo, je I. gimnazija v Celju že v prvem letu po osvoboditvi ustanovila mešani mladinski zbor, ki je nato vseh deset let nudil kakovosten pevski pouk vsem našim dijakom. Takratni ravnatelj gimnazije dr. Pavle Blaznik je za pevovaljo naprosil ravnatelja Glasbene šole prof. Kuneja Egona, ki je vseh deset let kljub šibkemu zdravju zmagal vse splošne in posebne težave mladinskega zbora ter ga vodil od koncerta do koncerta, od uspeha do uspeha.

Sedanjí direktor gimnazije prof. Tine Orel je upravičeno povedal v uvodni besedi »Programa slavnostnega koncerta«, da je pevski zbor I. gimnazije v okviru gimnazijske mladinske organizacije in krajevnega prosvetnega dela

je pridobil sloves dobrega mladinskega zbora in simpatije poslušalcev. V naslednjih letih je zbor pod večšo roko dirigenta kakovitostno rasel ter dosegel s koncerti doma in drugje lepa priznanja. Na povabilo Ljudske prosvete Slovenije je sodeloval v Ljubljani na akademiji v proslavo Zupančičeve sedemdesetletnice. Potoval je v Opatijo, Kvarner. Tudi tu je bil uspeh prodoren. Jeseni 1. 1948 se je zbor marljivo pripravil na tekmovanje mladinskih pevskih zborov v Ljubljani in tam tudi 1. oktobra 1948 odločno zmagal ob precej hudi konkurenci. Nato je nastopil še enkrat istega leta v Ljubljani, Trbovljah, Brežicah, Laškem in Celju.

V naslednjih letih je zbor še dvakrat tekmoval ter vsakokrat odnesel prvo nagrado. Bil je priznan kot najboljši mladinski zbor v Sloveniji. Poleg rednih vsakoletnih koncertov v Celju in bližnji okolici (Laško, Dobrna, Rogaska Slatina idr.), je 1. 1950 napravil uspešno turnejo v Koper in na otok rab, kjer so nato pevci tudi letovali. Leta 1952 je zbor potoval v Pulj ter spotoma obiskal Skočjansko jamo, Reko in Postojno. Naslednje leto so bili pevci na Gorenjskem, kjer so koncertirali v Kranju in obiskali Kranjsko goro ter Vršič. Tudi tokrat so želi viharne aplavze.

V sredo je zbor obhajal svojo 10-letnico s 33. koncertom, v celoti pa je nastopil 105 krat! Njegov repertoar je

Ljudska univerza v Velenju

je imela pred desetimi dnevi predavanje: O kazni. Predavala je profesor Metelkova iz Šoštanj. Okoli petdeset poslušalcev je s velikim zanimanjem poslušalo izvajanja. V predavanju je tehtno razložila, zakaj danes odklanjamo telesno kazno. Če smo prisiljeni kaznovati, potem bodimo pri kazni dosledni in kar je še važnejše, predhodno poiščimo vzroke, ki so povzročili, da je otrok grešil. Take in še mnogo bogatih napotkov za vzgojno delo so prejeli starši in so bili s predavanjem zelo zadovoljni.

Predavanje: O pljučnih obolenjih pa sploh ni bilo obiskano, kar je žalostno. V tej sezoni bo Ljudska univerza pripravila še predavanja: Velenje v bodočnosti, Kaj veš o igri in Kosovelov večer kot uvod za proslavo ob desetletnici osvoboditve. V. S.

Živahna dejavnost SKUD „France Prešeren“ v Celju

SKUD »France Prešeren«, ki je eno najbolj delavnih kulturnoprosvetnih društev v Celju, je razvilo v čast 10-letnice osvoboditve živahno dejavnost v vseh svojih oddelkih. Društvena godba na pihala bo priredila razena tega še koncert pred postajo ob proslavi »Dneva železničarjeve, likovna sekcija se pripravila na razstavo slik svojih članov v okviru Muzejskega tedna, oba

Pavel Schurek:

ŠESTA PREMIERA LJUDSKEGA ODRA V CELJU

Pesem s ceste

Komedija v treh dejanjih

Kdor bi v Schurkovi komediji »Pesem s ceste« iskal globljih resnic življenja ali sodobnejših motivov v delovanju oseb, bi odšel nezadovoljen in zlasti notranje neutešen. Tovrstnim zahtevam ali tudi le željam navedena komedija ne streže, zato pa zadovoljuje preprostejšo, povsem nekomplikirano težnjo po vedri misli in smehu, trenutni dobri volji in notranjem zadovoljstvu pri sodoživljanju usode treh godbenikov in dveh deklet, oziroma deloma žena. V njihovih značajih prevladuje nestalnost, nedoslednost ter v tem in onem tudi življenjska nedoraslost. Zgodba teh ljudi s srečo v najdenih draguljih ter z nezvestobo vodilnega godbenika, violinista, je zelo preprosta in enostavno podana ter »zabeljena« s tako enostav-

nimi, čeravno nazornimi vmesnimi prijetljaji, da vzbujajo resen sum, da je v resničnem življenju vse to le malo bolj utemeljeno v značajih in družbi ter polnosti duševnega doživljanja. Gledalca, ki je v svojih zahtevah glede kvalitete iger skromen, bo komedija še zadovoljevala v svojem poteku na odru. V gledalcu pa, ki gleda preko nepomembnih dialogov in gibanj na odru (kurjenje štedilnika, pomivanje in razbijanje kročnikov, lupljenje krompirja, guganje na svetilki, vaje v igranju), bo ostalo mnogo vprašanj neodgovorjenih in komedija brez vtisa večje solidnosti. Vse te pomanjkljivosti igre pa naj prekrije smeh od iz rok padajočih kročnikov, ob vrtenju kavnega mlinčka ali rezanju namesto lupljenju krompirja in še ob kakih gesti, ki ni odraz notranjega vrednejšega dogajanja. Danes, ko življenje zahteva od vsakega posameznika večjo povprečno inteligentnost ter znanost kot jo očitujejo trije godbeniki, nam le ti nimajo mnogo koristnega povedati in še manj nuditi s svojim vzgledom in odnosom. Njihova poštenost in nepoštenost sta podani ob najdenih in nato vrnjenih draguljih dokaj naivno, brez tako ali drugače razčiščenih in utemeljenih moralnih pojmovanj. V kolikor vsebuje komedija že davno preživelo in odmrlo miselnost preprostega človeka iz prejšnjega stoletja in računa tudi s takim gledalcem, je ciljem našega odra odveč.

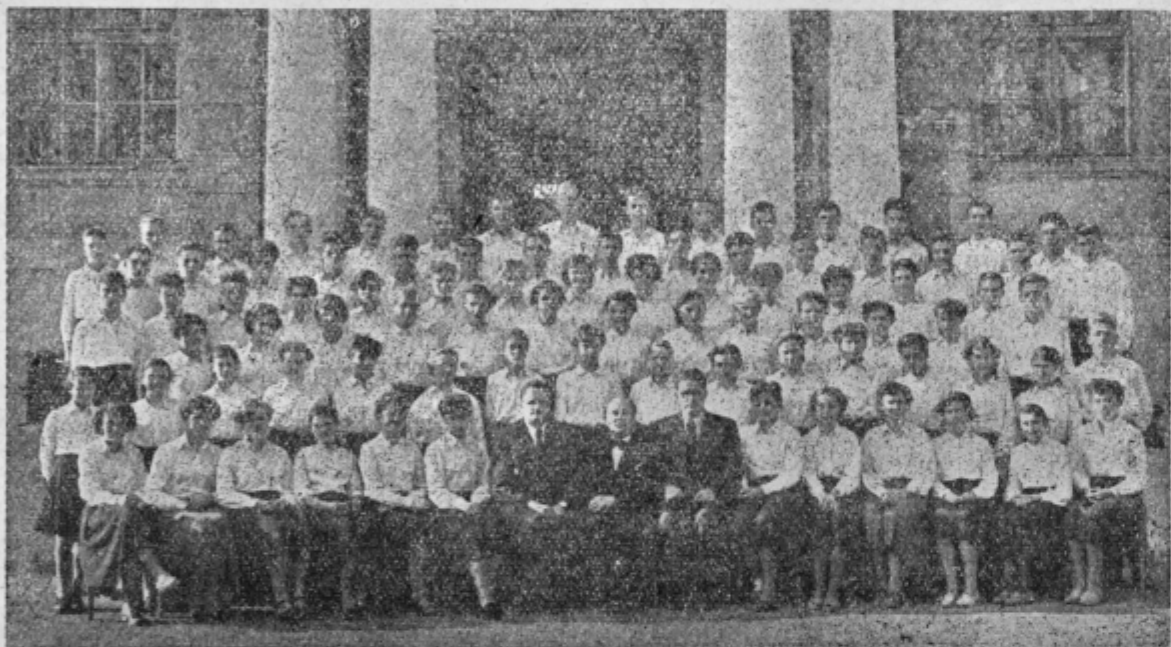
Scena je po zamisli Toneta Zorka bolj ilustrativnega značaja, saj je marsikaj bolj nakazano kot pa izvedeno. Vhod, ki je preizkušnja in zahteva sključen lik igralca, ko prihaja ali odhaja, bolj moti kot pa dopolnjuje sicer ugodne vtise odra.

Kot moralno najpozitivnejši lik igre in življenjsko najzrelejša, najresnejša izmed vseh nastopajočih je Ana (Jožica Zupanova). V splošnem zelo zadovoljuje s svojo umirjenostjo in resnostjo nastopanja, čeravno si želimo v tej vlogi večjega zunanje izraza v njenih akordih od zadovoljstva do nezadovoljstva. V podanem liku je bolj zadržanih kot pa sproščenih čustev, bolj notranje čuteča kot pa navzven dajajoča svoja doživljanja. V čustvih neuravnovešen, v značaju zelo nedosleden stopa pred nas Miško (Jože Zagorčnik). V govoru bi naj bil izrazitejši, v izrazih čustev še viharnejši. S svojo ugodno izstopajočo masko in uspešnim vodilnim nastopom pa je dobro podal svojo vlogo v kolektivu. Katarina (Mira Tavčarjeva) je bila dovolj zapeljiva v opremljeni, pogledih in mimiki in tudi lepo preprečljiva o svojem ženskem značaju. Tu in tam še večji zunanji izraz glede osebne prizadetosti bi dal njenemu liku še izrazitejšo potezo ženskega egoizma, ko se bori za posest moža-ljubimca. Prijetno nasprotje nemirnemu Mišku je podal Krist (Tone Planinc). Z iskrenostjo svojih čustev postaja tu in tam kar sentimental, kar je podano ob odgovarjanju maski zelo učinkovito. Karlu (Edo Goršič) ni povsem uspelo podati lik v smislu izrazitega tipa. Preprosto do stopnje naivnosti očituje tudi on v mnogočem. Cunjar Konrad (Jaro Zelinka) je kot igralski lik povsem zadovoljujoč v zelo primerni zunanosti. Stražnik (Miha Bevc) je tudi pravilno odigral svojo kratko vlogo.

Pri večini igralcev je zaželeno še večja pozornost pri izgovorjavi. Z ozirom na ne najbolj posrečeno izbiro igre je režiser Cveto Vernik brez dvoma vložil precej truda za doseg dobre izvedbe.

Igra po svojem, mestoma kar bornem besedilu ne nudi mnogo kakovostnih izraznih možnosti igralcem, zato je dosežena kar zadovoljujoča stopnja izvedbe, a vloženi trud bi se verjetno moralno izdatneje vračal ob besedilu kake sodobnejše in našim prilikam primernejše igre.

Siv.

Mladinski pevski zbor I. gimnazije (v sredini pevovodja prof. Egon Kunej, ravnatelj Glasbene šole v Celju)

v desetih letih izvršil nadvse pomembno delo, ki po svojem značaju in kvaliteti presega vsakdanji okvir šolske in izvenšolske izobrazbe naše mladine.

V zboru se je gibalo število dijakov-pevcev letno od 80 do 110, in sicer so bili zastopani dijaki od II. do VIII. razreda, povečini višješolci. Okrog 30 % pevcev so tvorili vedno in še tvorijo vozači, ki prihajajo iz vseh okoliških smeri z vlaki in avtobusi — celo iz daljnega Mozirja! Ravnateljstvo gimnazije in profesorski zbor sta podpirala pevski zbor vsa leta v največji meri, kljub temu pa se je moral boriti z marsikatero težavo. V vsakem šolskem letu je zbor opravil kakih 100 pevskih vaj ter naštudiral 20 do 24 pesmi.

Prvi nastop zbora je bil 2. februarja 1946 v gimnazijski telovadnici, prvi samostojni koncert pa 28. junija 1946 v Narodnem domu. Nadvse lep uspeh tega koncerta je vzpodbudil pevce k nadaljnjemu vztrajnemu delu.

Od troglasnega mladinskega zbora, kjer so bili pevci večinoma nižješolci, se je v šol. letu 1946/47 zbor preosnoval v štiriglasni mladinski mešani zbor ter odlej trajno obdržal do oblika. — Dne 8. marca 1947 je mešani zbor prvič javno nastopil ter vzbudil mnogo občudovanja. Po opravljenem drugem samostojnem koncertu (24. V. 1947), je zbor prejel povabilo, da zapoje v Radio Ljubljana. Na zaključku drugega leta svojega obstoja je imel za sabo 20 nastopov in dva samostojna koncerta v Celju. Po zaslugi prof. Kuneja je bil postavljen na čvrst temelj v pevsko tehničen pogledu, v javnosti pa si

obsegal dela slovenskih, hrvaških in srbskih kompozitorov. Nešteto je bilo težav v 10 letih, veliko je bilo vloženega truda in požrtvovalnosti, vse pa je bilo dirigentu prof. Kuneju in njegovim pevcem poplačano in pozabljeno ob uspešnih nastopih in koncertih. Ravnateljstvo gimnazije in prof. zbor pa sta lahko na takšen mladinski zbor le pomolna ter želita, da bi naši pevci pridobljeno znanje koristno uporabili ter ob odhodu z zavoda ponesli slovensko pesem in glasbeno kulturo sploh v širni svet in s tem dvigali svoj ponos ter širili kulturno obzorje našega delovnega človeka.

V. M.

Zmaličena razlaga Kajuhove poezije

Ponesrečen »kulturni spodrsilaj« je zmaličil pomen Kajuhove poezije v brošuri, ki jo je izdal pevski odsek KUD »Ivan Cankar« ob letošnjem koncertu. V uvodni besedi pisec predstavlja Kajuhovo »Samo en cvet«, ki je poleg »Bolen mi leži« bila edina partizanska pesem tega večera, na skrajno brezidejni način. Piše namreč, da je v tej pesmi skladatelj prav posrečeno nadel glasbeni poudarek, da se »zopet vračamo v prirodo, na neizpremenljive, večno lepe planine, ki jih sonce vsak dan v rani zori prvo pozdravlja in se v mraku spet zadnje poslavlja od njih.« S tem idiličnim in lirčnim razlaganjem pisec skladatelju pač ni storil usluge, kajti če bi bilo tako res, potem skla-

Pred dnevi so zaključili šolski pouk v hmelijski šoli v Vrbju pri Zalcu. Šolske klopi je zapustila prva skupina gojencev, ki so prišli v ta kmetijski šolski zavod ob koncu 1953. leta.

Hmelijska šola je bila ustanovljena 1953. leta. Brez dvoma, da so v tej šoli bile začetne težave, ki so delno vplivale na potek šolskega programa. Toda stanje se je hitro izboljšalo in je šola že ob prvem zaključku šolskega pouka odigrala svojo pomembno vlogo.

V. M.

Zaključek šolskega pouka na hmelijski šoli

Prvotno je bilo določeno, da bo v tej šoli dveletni pouk. Zato se je prva skupina izučevala po dveletnem učnem programu. Sicer so prebili učenci pri teoretičnem pouku le dva zimska semestra, enega pa pri praktičnem delu na šolskem posestvu v Vrbju. Zadnji semester pa bodo gojenci preživeli doma na svojih posevstvih, kjer bodo do konca šolskega leta opravili praktične naloge, ki jih šolski program zahteva. Gojenci bodo na domačem posestvu ob podpori strokovnih učiteljev sestavljali praktične naloge do konca šolskega leta. Tedaj bodo ponovno poklicani v šolski zavod na izpite in takrat bodo prejeli tudi dokončne ocene.

Dosedanji uspehi kažejo, da je večina gojencev skrbno sledila učnemu programu, saj so trije izdelali z odličnim uspehom, 8 s prav dobrim, 5 z dobrim in le dva s slabim uspehom.

V bodoče bo v hmelijski šoli enoletni program. K. K.

datelj ni razumel pomena Kajuhove pesmi, ki je daleč od vsake mehkuznosti. Vsak otrok mora zadeti bistvo te Kajuhove pesmi. Navajam samo tri verze:

»Jaz bom ljudem poslal ta cvet
vsakomu, ki na križ pripet
trpi v pomladi tej.«

Kje je tu našel pisatelj tako brezidejno metaforo?

Vzgojno delo ljudske univerze v Šoštanju

Ljudska univerza v Šoštanju deluje že več let. Začetek je bil povezan s težavami, kakršne so sploh v navadi v začetku take dejavnosti. Obisk na predavanjih iz leta v leto rase in je v tej sezoni dosegel številko 150 poslušalcev. Preteklo sezono je Ljudska univerza zaključila s 15 predavanji, v tej sezoni pa je doslej organizirala že 11 predavanj.

Ljudska univerza tudi nima več toliko težav z reševanjem gmotnih težav. Podjetja in ustanove izdatno podpirajo njeno delo. Večje težave so s predavatelji. Ljudski univerzi ni uspelo pridobiti dovolj domačih predavateljev, čeprav jih je v okraju dovolj, pač pa si je morala zagotoviti sodelovanje predavateljev iz Ljubljane, Maribora in Celja. Ta predavanja so povezana z visokimi stroški, so pa skrbno pripravljena, privlačna in bolj obiskana.

DPD Svoboda v Šoštanju, v katerem sestavu deluje Ljudska univerza, opravlja s tem eno izmed svojih številnih nalog napredka in prosvetljanja delovnih množic prav uspešno. M. T.

Rudarske Svobode v čast 10. obletnice osvoboditve

Rudarske »Svobode« rudnikov Slovenije bodo priredile v nedeljo, 17. aprila v čast 10. obletnice osvoboditve Jugoslavije velik kulturni festival v Domu Svobode-Velenje.

Na tem festivalu bo nastopilo 1.150 pevcev, godbenikov in igralcev, ki se bodo ta dan pokazali naši javnosti v svojih najboljših godbenih in pevskih zasedbah. — Popoldne ob deveti uri bodo nastopile godbe na pihala in orkestri, ki se bodo merili med seboj po kvaliteti ves dopoldan. Popoldne ob 14. uri pa bodo nastopili mešani, ženski in moški pevski zbori.

Ta festival ali bolje rečeno kulturna revija je obenem tudi tekmovanje kulturnih skupin rudarjev Slovenije in bodo tako godbe na pihala, orkestri, dramske skupine in pevski zbori ocenjeni po strokovni komisiji, katera je sestavljena iz najvidnejših kulturno umetniških članov Celja, Maribora in

Ljubljane. Zmagovalci na tem tekmovanju bodo odšli 1. in 2. maja na zvezno tekmovanje rudnikov v Tuzlo.

Ker bo ta festival prirejen v čast 10. obletnice osvoboditve Jugoslavije in bo edinstvena kulturna prireditev skupin rudarskih »Svobod« Slovenije, opozarjamo prebivalstvo celjskega okraja, da se udeleži tega kulturnega užitka. Na tem tekmovanju bosta nastopila tudi rudnika Zabukovca in Laško s svojimi pevskimi zbori in godbami na pihala.

Posebni vlak bo peljal iz Zagorja v nedeljo, 17. aprila jutraj in bo prispel v Laško ob 5,46 uri, v Celje pa ob 6,20 uri zjutraj. Odhod iz Velenja bo isti dan zvečer.

Ne zamudite ugodne prilike in se udeležite tega mogočnega koncerta rudarskih »Svobod« v Velenju. Ogleдали pa si boste lahko tudi zanimivosti Velenja in Velenjsko jezero. G. J.

Prizor iz drame Friedricha Forsterja »Sivec«, ki so jo nedavno uprizorili v Celjskem mestnem gledališču

VSEM POVERJENIKOM PREŠERNOVE DRUŽBE

Prosimo, da nam nemudoma javite končno število članov Prešernove družbe ter trenutno število članov, ki so se naročili tudi na šesto knjigo »Zdrav človek v zdravem okolju«. Rok za naročanje na 6. knjigo smo podaljšali do

10. junija. Do takrat tudi sporočite število prednaročnikov na knjigo »Dežele sveta«, ki jo bomo ponatisnili. — Cena je 200 din.

Tajništvo
Prešernove družbe

IZ CELJA...

«Celjski „Železodvor“ pred dokončno ureditvijo?

Svet za gospodarstvo LOMO Celje je na zadnji seji razpravljalo med drugim tudi o ureditvi »Železodvora«, ki bi ga končno enkrat se morali urediti.

V »Železodvoru« je sedaj tapetniška delavnica »Savinje«, Moško in žensko krojaštvo, dalje skladišče »Les« Ljubljana, šivalnica odev tovarne »Toper«, gledališka kulisa in nekaj stanovanj. Prostor skoraj nobenemu podjetju, ki gostuje v »Železodvoru«, ne ustreza in bi končno morali to stavbo nameniti koristnejši uporabi.

Problem je sedaj samo v tem, kam »gostje« iz »Železodvora« preseliti? Najtežji problem je s tapetnistvom. Ta delavnica bi morala že zdavnaj biti v sedanjosti Tovarni tehnične, Tovarna tehnične gradnje in postopoma seli svoje oddelke na Spodnjo Hudinjo, ne more pa se vseliti povsem, ker nima dovolj sred-

stev za končno ureditev novih objektov. Čim bi ta sredstva našli, bo ta zamenjava stekla.

Kulisa mestnega gledališča bi se v tem primeru preselila začasno v dvorano Kajuhovega doma.

Za »Železodvor« se zelo zanima OZZ, ki bi v tej stavbi uredila svoje poslovne prostore, spodaj uredila trgovske lokale svojih trgovskih podjetij, del stavbe pa namenila stanovanjem. OZZ je pripravljena hišo plačati. Ta sredstva bi uporabljali za dozdavo tovarne »Toper«, kamor bi to podjetje preselilo šivalnico odev, Moško in žensko krojaštvo pa bi se preselilo v sedanje prostore OZZ.

Okoli ureditve »Železodvora« je bilo že več variacij. Bo vsaj ta ostvarjena?

NA BREGU BO USTANOVLJENO GOSTINSKO PODJETJE S ŠTIRIMI LOKALI

Po volji prebivalcev in zaradi krajeve potrebe bodo na Bregu ustanovili novo gostinsko podjetje, ki bo združevalo gostinske obrate bivših privatnih gostilničarjev »Pri Belaju«, Čilenšku, Pantnerju in Koroscu.

Nadalje bo odprta gostilna na Ostrožnem pri Vedeniku, pri Čulku na Lavi, na Gmajnici na Hudinji in v Zavodni pri Confidentiju.

CENE NA CELJSKEM ŽIVILSKEM TRGU V PRETEKLEM TEDNU

Artikel:	Social. sektor	Zasebni sektor
krompir	20	20
čebula	40—50	70
zelje, sveže	—	—
zelje, kislo	54	50
repa, cela	—	—
repa, kisla	—	30
ohrovt	—	—
fižol, nizke	65	60
fižol, visoke	80	76
solata	110—120	—
špinača	70—100	200
cvetača	—	—
korenček	30—80	40—50
motovilce	—	200
radlič	—	150
petersilj	100	100
pesa	—	—
česen	90—100	150
jabolka	50—100	70—100
suho sadje	125	130
suhe slive	120—130	—
suhe smokve	120—166	—
orehi v lup.	150—165	165
orehi, jedra	500	550
limone	300—380	—
pomaranče	—	—
mleko	32	30—32
surovo maslo	—	160
smetana	—	120
skuta	—	13—14
jajca	—	350—550
perutnina	—	90—200
čebulček	—	120
vin	—	300
žganje	—	—

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 5. do 9. 4. 1955 je bilo rojenih 16 dečkov in 17 deklic.

Poročili so se:

Anton Ahitk, delavec iz Celja in Karolina Jurc, delavka iz Cerovca, občina Sentjur pri Celju; Ciril Anders, zlatar in Marija Pratekar, delavka, oboje iz Celja; Ivan Lojen, delavec in Marija Lavrinec, delavka, oboje iz Kasaz, občina Petrovci; Ivan Vidmar, hidrološki nadzornik in Marija Herzig, tekstilni tehnik, oboje iz Gradača pri Liti; Stanislav Pungaršek, skladiščni delavec in Ljudmila Ana Šostar, delavka, oboje iz Celja; Anton Bencer, zidar in Leopoldina Zajc, roj. Derša, šivilja, oboje iz Celja; Albin Oprešnik, mliničnik in Pele Ida, delavka, oboje iz Celja; Jožef-Martin Berlinger, gradbeni tehnik in Justina Močnik, laborant, oboje iz Celja; Ivan-Franc Mihelin, namestnik iz Smarjete in Angela Piliš, namestnica iz Spod. Trnovelj; Jožef Skrabec, čevljar in Anja Leselek, delavka, oboje iz Celja; Franc Bevc, trgovski pomočnik in Ivana Točak, poštni manipulant, oboje iz Gorice, občina Slivnica pri Celju; Josip Korosec, strojni ključavničar in Sonja Kolenc, gospodinjska pomočnica, oboje iz Celja; Janez Pustoslavšek, kovinostrojar in Marija Podprešek, krojaška pomočnica, oboje iz Celja; Anton Pakj, trgovski pomočnik in Lucija Lednik, tkalka, oboje iz Celja; Franc Vodeb, avtoski varilec in Justina Reberski, trgovska pomočnica, oboje iz Celja.

Umrli so:

Jože Hladin, upokojenec iz Podloga, občina Planina pri Sevnici, star 65 let; Marija Doljak, otrok iz Sv. Stefana, občina Dol pri Hrastniku, stara 1 leto; Stanislava Rose, otrok iz Strmeča, občina Luče, stara 5 mesecev; Mihael Jošt, otrok iz Celja, star 9 let; Josip Krajnc, upokojenec iz Saleka, občina Velenje, star 65 let; Franc Egarner, otrok iz Zebenberca, star 1 leto; Amalija Arzenšek, roj. Mastnak, gospodinja iz Planinova, občina Smarje pri Jelšah, stara 51 let; Branko Gajšek, otrok iz Zebenberca, star 5 mesecev; Stanko Dešman, otrok iz Savine, občina Ljubno, star 2 dni; Marija Majer, roj. Brecl, gospodinja iz Celja, stara 59 let; Marija Vebic, roj. Tomšič, upokojenka iz Celja, stara 85 let; Lidija Hrastnik, otrok iz Celja, stara 2 dni; Rudolf Kores, otrok iz Donške gore, star 5 dni; Marija Gaberšek, otrok iz Dobriča, občina Polzela.

OPOMIN

VSEM DAVČNIM DOLŽNIKOM PRIVATNEGA SEKTORJA NA PODROČJU LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE CELJE

Pozivamo vse davčne dolžnike na osnovi določil uredbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov ter v smislu 8. in 9. člena cit. uredbe Ur. list FLRJ 33/53

da poravnajo davčne dolge

za leto 1954 in za II. akontacijo 1955, ki zapade 15. maja 1955. Dolgovi iz leta 1954 ter davčni dolgovi prve akontacije so že zapadli in bodo po preteku 8 dni prisilno izterjani v skladu z navodili citirane uredbe.

Ta opomin je splošen. Davčni zavezanci naj pravočasno poravnajo dolžne davštine, da se izognejo stroškom.

UPRAVA ZA DOHODKE
LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE
CELJE

Rudolf Goleš - 60 letnik

Slaščičarna RU-GO v Stanetovi ulici v Celju je v torek, dne 12. aprila obhajala 60-letnico rojstva svojega mojstra in podjetnika, Tovariš Rudolfa Goleša, ki je v Celju splošno priljubljen in spoštovan osebnost. Njegov sloves sega daleč izven celjskega in soštanjskega okraja. Kot značilen mož in odlični mojster uživa velik ugled ne samo med obrtniki, temveč tudi med meščani, prijatelji in znanci. Nekdanja Osvobodilna fronta je že v začetku osvobodilne borbe našla v njem radodarnega podpornika in vnetega sodelavca. Njegova vzorna žena Marija in njena sestra Anica sta v njegovem lokalni vzdrževalni tesne stike z borci, kurirji in člani OF sredi okupiranega Celja. Sem je zahajal tudi naš narodni heroj Miloš Zidanšek, v čigar spomin smo po osvoboditvi prekrstili nekdanjo Gosposko ulico. Po nesrečni izdaji so sledila zasilovanja, preganjanja in zapori. Ko se je ob njegovi 50-letnici bližala ura osvoboditve, kdo se je tega trenutka bolj veselil kakor on. Tovariš Goleš je doma iz Ponikve pri Grobelnem. Njegovi kmečki starši so ga poslali v Celje, kjer se je izučil v slaščičarski stroki. Po prvi svetovni vojni je delal kot pomočnik v Soštanju. Kmalu je začel misliti na osamosvojitve in že leta 1922 v Brežicah odprl lastno delavnico. Njegova strokovna sposobnost, samozabiranje in sodelovanje v naprednih kulturnih društvih, zlasti pa njegova globoka narodna zavest, vse to ga je pritegnilo v javno delovanje, da je zavzel vodilna odborniška mesta.

Ko je po petih letih preselil svoje podjetje v Laško, si je tam na mah pridobil mnogo simpatij. Obrtniki so ga izvolili za predsednika Obrtniškega društva. Pa tudi druga društva so našla v njem vnetega sodelavca in podpornika. Desetletna doba njegovega plodnega dela v Laškem je le prehitro minila. Stremec po napredku se je leta 1937 naselil v Celju, da bi razširil svoj obrat. Njegova slaščičarna je zaslovela in slovi še danes. Izučil je vrsto pomočnikov, ki so mu bili vsi hvaležni in bili ponosni na svojega odličnega mojstra.

Kot zavednemu članu socialistične družbe mu ob njegovem jubileju izrekamo iskrene čestitke.

Varuhi ne puščajte otrok brez nadzorstva!

Pred kratkim so bili v Stanetovi ul. Celjani očitno razburjeni zaradi prizora, ki je k sreči ostal brez posledic. Pred poslovalnico »Zvon« je na desni strani parkirani tovornjak avtomobil, last »Koloniale-Zivilla«. Celje. Voznik tega vozila je pripeljal špecerijo in odšel v trgovino, da ugotovi, kje in koliko tovara bo odložil. Po opravljenem delu je po novno stopil v kabino in pravilno vozil naprej po desni strani. Na pločniku je

tedaj nastal krik in preplah vseh oči, ki so opazili, da je nenadoma med prednje in zadnje kolo avtomobila zdrknil otroški voziček z otrokom, katerega je nepazljiva mati pustila na pločniku. Po zaslugi prisotnih je voznik pravočasno ustavil avtomobil in tako preprečil nesrečo. Kdo bi odgovarjal, če bi otrok postal žrtev prometne nesreče? Vsi bi na glas dolžili voznika, ki je storil vse potrebno za pravilno ravnanje z vozilom in tako rekoč rešil otroka smrti. Vsi bi obojevali mater. Res, da po navadi radi dolžimo voznike, ki niso vedno krivi, da pride do raznih nesreč. Iz statistike je razvidno, da so kolesarji, pešci in otroci povzročili eno tretjino vseh nesreč v lanskem letu. Primer v Stanetovi ulici bi lahko bil usoden, zato naj bo v opozorilo nepredvidnim varuhom. Otroci Brigita S., stara 1 leto in pol, je k sreči obležala nepoškodovana, kljub temu pa so jo odpeljali v celjsko bolnišnico zaradi zdravniške kontrole.

Dne 8. aprila je iz dvorišča pri OZZ Celje v Askerčevi ulici privozil na cesto voznik tovornega avtomobila S-5115 in na desni strani obstal. Ne da bi pogledal, če je cesta prostá, je začel voziti nazaj in zadel v nekoga kolesarja iz Celja, ki je vozil iz smeri Mariborske ceste proti pošti po desni strani. Kolesar je padel na cesto in le srečno naključje je, da ni bil povožen. Zadnje kolo tovornega avtomobila je šlo preko dvojkolesa, kolesar pa je bil rešen po zaslugi mimoidečih pešcev, ki so opozorili voznika na nevarnost. Po nezdigi je voznik odpeljal, ne da bi pogledal, kaj se je zgodilo. Kolesar je bil laže poškodovan, na dvokolesu pa znaša škoda okoli 15.000 din. Zoper voznika, ki jo je pred prihodom komisije popihal dalje, bo uvedena preiskava. Do nezdige je prišlo zaradi nepravilne vožnje voznika tovornega avtomobila.

Na avtobusnem postajašču v Zalcu je 6. aprila obstal avtobus S-4657, ki vozi na relaciji Celje—Prebold. Potnica N. A., stara 60 let, je bila zaradi nepozornosti na promet pri prehodu preko cestišča zadeta od mimovozečega motorista, ki je pravilno vozil proti Sempetru. Potnica je padla na cesto in si zlomila desno nogo. Pripeljana je bila v celjsko bolnišnico. Do nezdige je prišlo zaradi nepazljivosti pri prečkanju preko ceste, kar je v tem tednu že drug primer. Potniki pri vstopanju in izstopanju ne pazijo dovolj na ostali promet, zaradi česar pride do težkih nesreč.

Pri sekanju drv si je odsekal prst na levi roki Špegl Matevž iz Pesja pri Velenju.

S kolesa je padla Olga Koštomaj iz Leskovca pri Skofji vasi. Utrpela je pretres možganov.

...IN ZALEDJA

ZAKLJUČEK

KMETIJSKO-GOSPODARSKE SOLE NA PLANINI

Lani v jeseni so prvič po osvoboditvi ustanovili na Planini kmetijsko gospodarsko šolo. Kljub začetnim organizacijskim težavam se je pouk začel pravočasno. 34 učencev-prostovoljcev se je pet mesecev redno udeleževalo pouka, kljub temu, da so nekateri prihajali v snegu in dežju po eno uro daleč. Strokovne predmete so poučevali predavatelji iz Celja, ki so redno prihajali med hribovsko mladino. Gojenci so pokazali obilo zanimanja za učenje. Izvedbo gospodarskega dela tečaja je z denarno podporo omogočila domača zadruga, za kar so ji gojenke hvaležne.

S. D.

IZPOD BOHORJA

Ob kozjanski Bistrici

Februarja je potekla poslovna doba svetom na občini Lesično. Ker se bo občina kmalu vključila v kozjansko komunio, so večidel potrdili stare člane. Edino za predsednika sveta za prosveto je bil predlagan novi. Priprave za gradnjo nove šole v Lesičnem, povezava med šolo in domom, oskrba internata in podobno nalaga svetu polno dela.

Veliko opravka ima občina s socialnim skrbstvom. Razveseljivo je, da se je pričela zanimati za prilike v družinah tudi soseska. Tako je dobila občina za neki primer, da mož grdo ravna z ženo in otroki, več osebnih pritožb, prav tako za drug primer, da sin zaničuje mater in jo obkliča z nespodobnimi pridevki. Z naraščanjem ljudske kritike bo skrbstvena oblast laže pobijala socialno zlo v družinah.

Občni zbor Kmetijske zadruge Lesično je bil sicer skladen, vendar dosti slabše obiskan kakor lani. Predsednik Stefan Čepin je opisal lanske težave, da zaradi neurejenih poslov ni mogel sklicati niti polletnega občnega zbora niti članskega sestanka. Poročal je o živinoreji, za katero se je sam pridno

zanimal. Storjenega bi bilo še več, kar je pa oviralo negotovo finančno stanje. Strojni odsek je dobro opravil svoje naloge in tudi za dvig sadjarstva je bilo poskrbljeno. Odboru povzroča nemajhnost skrb pred časom prevzeti primanjkljaj bivše Kmetijske zadruge v Zagorju.

V prvi polovici lanskega leta so se vrstili dogodki, ki so se globoko ujedli v zadržno telo in grozili, da ga uničijo. Čeprav starega odbora pri tem ne zadene krivda, bi novemu odboru pripočeli, da članstvo vsaj dvakrat na leto seznanj s svojim delom in stanjem zadruga. Potem zadrugniki ne bodo imeli povoda govoriti o slabem gospodarstvu, o samovolji in o izgubi. S plačilom deležev člani niso prevzeli samo jamstvo za zadrugo, temveč tudi določene pravice.

IZ DOBLEŽIČ

Pri nas komaj čakamo, da bodo nategnili cesto do državnega posestva v Virštanju, da bomo potem povezani na vse strani s svetom. Čeprav napredujemo z gradnjo bolj po polzevo, vendar pričakujemo, da bo do 22. julija gotova gospodarska prečnica Lesično—Virštanj—Golobinjek in da bo ta dan opravil avtobus prvo poskusno vožnjo na tej progi. Lepše proslave Dneva vstaje si ne moremo misliti. Upajmo, da nam bo letos prizaneseno, da bomo po treh letih kaj nabrali in natočili, da se bo po naših goricah spet razlegala lepa slovenska pesem.

Sami bomo popravili dva cestna odcepa iz Dobležič na Ljubno in enega v Gostinco. Občina nam bo prispevala le za delo v kamnolomu.

Naša Kmetijska zadruga na Polani je izkazala 800 tisočakov dobička. Menimo, da je za takšno zadrugo, odmaknjeno daleč od prometnih žil, kar čeden uspeh. Ker nam je zadrugi dom zelo potreben, smo namenili za investicije 80 %, ostanek pa za pospeševanje kmetijstva. Za predsednika smo izvolili tovariša Andreja Turniška iz Okiča.

IZ SLOV. KONJIC

V Slov. Konjicah so že pred nekaj leti pričeli z gradnjo športnega stadiona, ki bo poleg letnega kopališča. Pri dosedanjih delih so v glavnem zavržali zemljišče in navozili premogovih odpadkov ter ga osušili. Za dokončno ureditev pa bo potrebnih še tri do štiri milijone dinarjev. Približno eno tretjino zneska je društvo »Partizan«, ki vodi dela, že zbralo, nekaj bo prispeval še sindikalni svet, seveda pa bo pri samem delu treba skrbeti tudi zato, da se bodo nestrokovna dela opravila s prostovoljci. Predvidevajo, da bodo stadion predali svojemu namenu leto v jeseni oziroma prihodnjo pomlad.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 6. do 12. 4. 1955 je bilo rojenih 14 dečkov in 10 deklic.

Poročili so se:

Rudolf Zumer, skladiščnik in Ljubica Petrovič, administratorka, oboje iz Rogatca; Martina Ribič, kmet in Amalija Ocvirk, kmetka hči, oboje iz Latkove vasi, občina Prebold; Vojteh Zagorčnik, roj. v Kristina Ojsteršek, šivilja, oboje iz Seč pri Preboldu; Simon Kropič, kmet iz Prelog. LOMO Slov. Bistrica, in Ivana Verbič, poljedelka iz St. Ilje, občina Dramlje; Ferdinand Kotnik, tovarniški delavec iz Trnovelj in Ivana Mastnak, poljedelka iz Zlatec, občina Strmec; Franc Viran, rudar iz Turneja in Vida Pakl, poljedelka iz Sel, občina Slivnica pri Celju; Rafael Voga, rudar iz Brastova in Elizabeta Muskat, poljedelka iz Bukovja pri Slivnici; Alojzij Čakš, strojni mizar iz Lipovca, občina Smarje pri Jelšah, in Stefanija Arzenšek, poljedelka iz Javorja, občina Slivnica pri Celju; Franc Vrečko, mizar iz Tratne in Mihaela Znidar, natakarka iz Trate, občina Sentjur pri Celju; Jožef Rupnik, poljedelci iz Prelog, občina Smarje pri Jelšah, in Marija Medved, poljedelka iz Nimna, občina Rogaska Slatina; Franc Lončarič, natakarka in Cecilija Tržan, natakarka, oboje iz Celja.

Umrli so:

Marija Zličar, prevzilekarka iz St. Lovreca pri Preboldu, stara 75 let; Pavla Vasil, gospodinja iz Latkove vasi pri Preboldu, stara 44 let; Franc Matko, vzdrževalec iz Marije Reke, občina Prebold, star 79 let; Ana Bohner, prevzilekarka iz Jazbin, občina Dramlje, stara 71 let; Albin Čanžek iz Stritence, star 2 meseca; Levart Terežija, gospodinja iz Hrenovec, občina Strmec, stara 49 let; Lampret Marija, prevzilekarka iz Socke, občina Strmec, stara 80 let; Marija Naglič, gospodinja iz Vizor, občina Strmec, stara 42 let; Franc Dolc, mizarški mojster iz Rogaska Slatine, star 33 let; Ana Imenšek, prevzilekarka iz Brezja, občina Rogaska Slatina, stara 80 let; Simon Drovenc, posestnik iz Cest, občina Rogaska Slatina, star 74 let.

Voh Cecilija iz Sempetra je padla s kolesa in se poškodovala na glavi.

Pri eksploziji streliva je dobil poškodbe na trebuhu Mahajnc Franc iz Rogatca.

Pri delu je padel in si zlomil levo roko Samec Edvard iz Spodnje Hudinje.

V okolici Pristave so kopali v nekem vinogradu. Po delu so se napili. Nastal je med kopati pretep. V pretepu je izkupil Mestinsk Otilija. Dobila je več poškodb po telesu.

Spes Anton iz Smiklavža pri Skofji vasi se je obešal na voz. Pri tem je padel, si zlomil levo roko in zdrobil prst na desni roki.

V neki gostilni v Oplotnici je nastal med gosti pretep. Ludvik Juhart je bil v pretepu večkrat z nožem zaboden v hrbet in pljuča.

Pri padcu si je poškodovala desno nogo Lorgjer Ljudmila iz Senovice pri Smarju.

V CRETU BODO ODPRLI TRGOVINO

Prebivalci Zavodne in Creta ne bodo več tekali za vsako malenkost v mesto, kajti v Cretu bo odprta trgovina v stavbi, kjer je nekoč privatna trgovnica že bila. Trgovina bo v sklopu trgovine v »Zimnjakova marofu« vse dotlej, da se bo opomogla in se osamosvojila.

KROJAČ PODLINŠEK IN MIZAR GOLOB STA SE VKLJUČILA V SOCIALISTIČNI SEKTOR

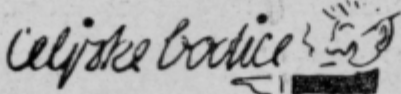
Krojaški mojster Podlinšek in mizar Golob sta se s svojima delavnicama vključila v socialistični sektor obrti. Obe delavnici sta bili že po novem registrirani in tudi tako poslujeta.

Umetna obrt je iskana po vsem svetu

To šestnajstletno dekle iz Birminghama drži v rokah tri prazne medeninaste krožnike in se smehlja svojemu uspehu. Dekle je umetniška slikarka, ki je že nešteto sličnih predmetov ročno naslikala, največ pa dekorativnih krožnikov.

Ti medeninasti krožniki služijo največ v dekorativne svrhe, kot okrasni v stanovanjih in v dvorinah.

DVAJSET PROCENTOV

Se bolezen zdaj je draga, moj prijatelj je dejal, s čela mu je tekla sraga, komaj je na nogah stal.

To je tista gripa strašna, ki me ujela je v precep in tako je samopašna, da celo mi sega v žep.

Dvajset mi procentov plače jemlje, trga kakor nič, pa ne morem nič drugače, ker bolezen res je huda.

Delal sem na novi cesti, ko je bil deževen čas, in pričela sta me tresti zdaj vročina, zdaj spet mraz.

Ti pa, birokrat, v pisarni topli si tačas sedel in pod streho v službi varni dvajset mi procentov štel.

Zdaj pa kislo vodo pijem, srkam brez limone čaj, da iz žepa gripo zbijem in procentom spet bo kraj.

MALIGANI

Kam si dala maligane, Micika navihana? Kaj srca ti nič ne gane, ko me vidiš žejnega?

Vem, bili so maligani, dokler jih je krila klet, zdaj pa jasno je na dlani, da je goljufiv ta svet.

Vince si na mizo dala, ni pa maliganov treh! Zalostna je taka šala in ob njej me mine smeh.

Micika, točajka mlada, maligane ti imaš! Vidim, da me nimaš rada, kruto z mano se igraš.

Z vodo mešaš žganje, vino, varoš pivo, vlečeš svet, rediš naših dni vsebino, lomiš naših src polet.

Ko si boš moža izbrala, tudi ga boš varala, maligane mu jemala in za druge marala?

K Tončki pojdem, ki mešave ne pozna in ne prevar, pa ji niti mrtve glave Celjskih grofov niso mar!

Podoba na levi vsem znani je mož, oster bodičar, pisatelj Fran Roš.

Zaradi tehničnih ovir »Celjski grofje« tokrat niso izšli

KONJICANI SE PRIPRAVLJAJO ZA PROSLAVO 1. MAJA

Za letošnji prvi maj pripravljajo v Slov. Konjicah na večer pred praznikom slavnostno akademijo, na sam praznik pa izlet v znano partizansko vas pod Konjiško goro, to je v Spitališ. To bo istočasno prijeten izlet v naravo, hkrati pa bo to skupno praznovanje tega praznika delavcev s kmeti. Društvi »Partizan« in »Svoboda« bosta v Spitališu podali tudi nekaj točk iz njihovega dela, za razvedrilo pa bo poskrbela konjiška godba.

V sosednjih Zrečah pa bodo na večer pred praznikom igrali »Hlapca Jernej«, drugi dan pa bo slavnostna povorka, nato govor o pomenu praznika in nogometna tekma »debeli in suhi«. V obeh krajih so že postavili posebne odbore, ki bodo vodili vsa dela.

IGRALCI GOMILSKEGA PARTIZANA SO GOSTOVALI V GORENJU

V Zadrudnem domu v Gorenju so pred kratkim igralci društva Partizan iz Gomilke gostovali z zgodovinsko igro »Kosoman«. Igra je nad vse dobro uspela, zato se Gorenjčani prirediteљу in igralcem lepo zahvaljujejo in si njihovi kvaliteten prireditelj željo še več. Iskreno jim kljujejo: »Na skorajšnje svidenje!«

SPOMLADANSKI CROSS V ZALCU

Telovadno društvo je priredilo v nedeljo, 10. aprila društveni spomladanski cross pionirjev, pionirk in mladincev. Sodelovalo je lepo število tekmovalcev, kateri so dosegli dobre rezultate. Zanimanje za cross je bilo precejšnje, saj se je zbralo na startu veliko število gledalcev.

Po izvedbi crossa so bila razdeljena praktična darila in diplome.

VSI BI BILI TEGA VESELI

K ČLANKU »KAKO PROFESORJI ŠMARSKÉ GIMNAZIJE NUDIJO POMOČ DIJAKOM INTERNATA«

Popolnoma se strinjam s prvim odstavkom omenjenega članka, ko je napisal pisec, da naša ljudska oblast s posebno pozornostjo spremlja vzgojo otrok, ki so v narodnoosvobodilni vojni izgubili starše. (Avtor pa je zgrešil, ko obravnava konkreten primer našega dijaškega doma.) Ti otroci živijo v internatih, ki so v okviru naših gospodarskih možnosti na splošno lepo urejeni. Nekateri pa imajo razne pomanjkljivosti, med njimi tudi dijaški dom v Smarju, ki za sedaj ne zasluzi takega hvalospeva. Trudimo se, da bi bil dom v pogledu čistote in lepe notranje ureditve res neoporečen, a smo še daleč od tega. Naj navedem samo nekaj primerov: Otroci imajo v posteljah deske namesto žičnih vložkov. Za slamarice uporabljamo male pošne vreče, napolnjene z ličkovino. Na vsaki postelji so tri. Zamislite si stanje v sobi, kjer spi 20 otrok, zjutraj pri postavljanju. Preden je prerahljanih 60 vreč ličkovine, se dviga po sobi oster prah, ki ga otroci vdihujejo ves čas pospravljanja spalnice. Kako so pošne vreče prišle v dom in kdo jih je tako »konistno« uporabil, nam ni znano. Važno je to, da se Tajništvo sveta za prosveto in kulturo in drugi okrajni forumi v Celju zelo zavzemajo, da bi to stanje popravili, čeprav je letos mnogo težje za denarna sredstva, kot je bilo lani. V kuhinji je dotrajal pod in štedilnik. V jedilnici je potrebno obnoviti stara, trhla okna, vrata itd. Sanitarna inšpekcija je pri pregledu 1. marca 1955 ugotovila, šest točk raznih pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti, da bo dom ustrezal higienskimi zahtevam.

Največ pozornosti posvečamo lepi notranji ureditvi in čistoti. Na to otroci sami pazijo. Smatrajo ga tudi za njihov »pravi dom«. V tem domu pa še mar-

sikaj pogrešajo, predvsem posamične napredne družinske vzgoje, ki jim je ne more nadomestiti še tako dobro organizirana kolektivna vzgoja v domu.

V šmarskem dijaškem domu živi 36 otrok, ki so večinoma brez staršev. Njihov vodja je upravnik sam. Dom nima nobenega drugega vzgojitelja. Res, da imajo od 24. XII. 1954 dalje profesorji nižje gimnazije v Smarju nadzor pri učenju otrok od 15. do 18. ure. Prihajajo zelo točno. Na to so tudi pogodbeno vezani in Svet za prosveto in kulturo jim plačuje vsako uro pri nadzoru po 100 din. Ne vem na kakšno inšpekcijo dolžnost misli pisec omenjenega članka, ki naj bi jo tu vršili profesorji. Po mojem mnenju tu ne more biti drugo kot vzgoja, vodenje posameznika in pomoč pri učenju ter izvrševanju domačih nalog zlasti slabšim gojencem. Skupno imamo tudi sestanke, na katerih se pomenimo o pomanjkljivostih in jih odpravljamo.

»Razumljivo je, da ... dijaki v šoli dobro napredujejo«, je končal pisec članek. Vsi: otroci, vzgojitelji in naša prosvetna oblast bi bili tega nadvse veseli. Če nihče ne bi poznal podatkov, kakor jih ne pozna pisec prejšnjega članka, bi bilo vse v redu. 52 % pozitivnih gojencev v prvem polletju za nas vzgojitelje in za učence ni in ne sme biti zadovoljiv uspeh. Najmanj je to opravičljivo v obveznem šolstvu, kjer bi morali normalni otroci napredovati. Krivdo moramo iskati zlasti pri sebi, subjektivno.

Prepričani smo, da bo ob koncu šolskega leta uspeh boljši in se bo poplačal trud naših vzgojiteljev. V nasprotjem primeru bi bilo zapravljeno dvojice: čas in finančna sredstva, ki jih daje v te namene Svet za prosveto in kulturo in Zveza borcev v Celju.

Govorne motnje otrok - jecanje

Mnogo je otrok, ki so obremenjeni z eno ali več govornimi motnjami. Najbolj pogosta in najtežja govorna motnja je jecanje. Pri večini otrok se ta hiba pojavi že v prvih letih življenja, ko otrok ves govor že razume, ne more pa zaradi nespretnosti govoril vsega natenkrat povedati in se mu zatakne. V poznejši dobi pa se pojavi jecanje pri otrocih po udarcu na glavo, po padcu, po prestrašitvi, pri boleznih z visoko vročino.

S takim otrokom je treba prav lepo postopati, mu vzbujati samozavest in dajati poguma za izražanje. Če takega otroka zaupamo oddelku za odpravo govornih motenj (ki tudi že v Celju obstoja — Razlagova ul. 4), moramo stalno sodelovati in ne smemo biti nestrpni, kajti zdravljenje take motnje traja večasi zelo dolgo in mora logoped ves govor jecača počasi, dosledno in z največjo obzirnostjo graditi. Pri tem pa moramo vsi sodelovati, posebno pa dom in šola, ker sicer je vsako prizadevanje logopeda brezuspešno. Ker večkrat — hote ali nehot — najbližja okolica sproti podira to, kar logoped gradi s tako požrtvovalnostjo, nam je oddelek za odpravljanje govornih motenj v Celju poslal nekaj dobrohotnih navodil, ki se naj jih pri jecačih predvsem poslužujeta dom in šola.

Za govor moramo dati jecaču vedno dovolj časa. Ne recite mu nikdar, naj to, česar ne more takoj povedati napiše, ker boste s tem le povečali njegovo pretirano pozornost do govora in povečali njegov občutek manjvrednosti. Slabo izgovorjenih besed ne sme nikdar

na vašo zahtevo ponavljati. Govorite vsi okoli njega umerjeno, počasi in razločno. Pripovedujte otroku kratke povesti, opisujte na kratko dnevne dogodke, učite ga kratkih pesmic deklariranih in peti. Pri deklaraciji in petju jecač ne jeca, dajte mu prilike, da se v teh oblikah izraža in uveljavlja. Njegov govor je treba približati tem dvem oblikam. In čuvajte jecača pred nenadnimi doživetji, bodisi veselimi ali žalostnimi.

Pri nas smo, žal, še vedno tako ne-kulturni, da dovoljujemo spise, predstave, posebno pa radio-slušne igre, v katerih nastopajo jecači v zabavo zdravim in lepo govorečim. Skrajni čas je, da opozorimo na to nehumano postopanje vse avtorje in vodstva kulturnih ustanov, ki imajo vpliv na izbiro programov. Stran s takimi spisi, igrami in predstavami! Ali so avtorji takih del kdaj pomislili, koliko gorja so s takim nastopom povzročili tisočim jecačem in koliko so poslali delo za njih ozdravljenje. Tudi taki ljudje bi se morali poglobiti v bistvo človeka-jecača in se zavedati, da ga moramo prav vsi in povsod zdraviti s prijateljskim odnosom do njega. Jecaču moramo prav tako pomagati, kot kakemu drugemu bolniku. V podkrepitve nesocialnega razumevanja do takega »bolnika«, naj služi tale primer: Nek tovarniški delavec, oče dveh otrok, trezen, marljiv in pošten je obremenjen s to motnjo. Njegova okolica tega ne upošteva, temveč še povečava njegovo bol z neprimernimi in za človeka nedostojnimi posegi. Ob vstopu v tovarno ne more povedati svoje številke, zato mora čakati do konca, da se vsi zvrstijo. Kljujejo ga nameroma k telefonu, ker ne more ničesar iztisniti iz sebe. Namenoma ga tudi pošiljajo v drug oddelek z ustnimi naročili. Ko pride tja, ne more ničesar povedati, ko se vrne, pa tudi ne pojasniti svoj opravek. Prve in druge to na moč zabava in se glasno smejejo. (Tako postopanje je vse graje vredno in škoda le, da nam logoped ni izdal naziva te tovarne in takih »tovarišev«.)

Od 1. marca 1955 je oddelek za odpravo govornih motenj v Celju raziskal, da je vseh otrok z govornimi hibami samo v Celju — celjskih gimnazijah in osnovnih šolah 137, od tega 95 dečkov in 42 deklic. Med njimi je največ jecačev. Od teh je oddelek obravnaval 109 primerov. 57 otrok je bilo že odpuščener s presenetljivimi uspehi ozdravljenja, ostali pa še prihajajo k vaju. Prihajajo pa še vedno novi. Oddelek se je povezal tudi z Domom Vere Sandrove na Polzeli, kjer je logoped tov. Supančič preiskal otroke in predaval tamkajšnjemu osebju. Prav tako se je povezal tudi s Trbovljem, kjer je dal učiteljsvu strokovna navodila.

S tem je zajet le en del take mladine. Veliko pa je še onih, ki jih oddelek zaradi preobilice dela do danes še ni mogel registrirati. Roditelji pa bi se morali sami bolj zanimati za to vzgojevalnico, sami prijavljati primere in se z večjim zaupanjem posluževati človekoljubne posredovalnice.

Društvo prijateljev mladine, v katerem sklopu dela celjski logopedski oddelek, kaže za to delo ogromno razumevanje in daje vsdo pomoč. Pomagajmo mu vsi, da iz teh občutljivih nesrečnikov ustvarimo zadovoljne ljudi.

Kaj pravite?

Dnevno se vozim z vlakom v službo. Pri tem vožarjenju sem imel nešteto krat priložnost opazovati naš polniški promet in ves železniški mehanizem. Moram reči, da mi pomeni vsaka vožnja z vlakom ob prevetliki natrpanosti vagonov s polniki in premajhnem številu vozov pravi heroizem. Čas bi bil, da železniška direkcija vsaj ob sobotah, če že ne v ostalih dnevih tedna, poveča svoje garniture in s tem oskrbi delovnemu človeku kulturni prevoz. Če pa to sploh ni mogoče, potem naj vsaj s sedeži oziroma prostori v vagonu malo bolj racionalno razpolaga. Gre namreč za prosluli oddelek »mater z otroki«, ki je v pravi zasmeh in vir dovlopov polnikov, ki se gnetejo pred njegovim vhomod, medtem ko omenjeni oddelek željno pričakuje mater z otroki, ki jih od nikoder ni. Skratka, na hodniku so ljudje stisnjeni v eno samo gmofo, oddelek za matere z otroki pa prazno zeva in pričakuje ljudi. Ali je potrebno še kaj več pojasnjevati? Ali je takšen življenjski predpis logičen? In, ali je pravično to, da po vsem tem masiranju na hodniku vslopi nekulturnež v ta posvečen prostor in plača zavoljo tega kazen? In, ali je prav to, da nekdo, ki si je kupil vozovnico II. razreda, da bi se izognil masaji v III. razredu, išče v II. razredu sedež in — ker ga ne najde —, vslopi v oddelek za matere in otroke, ki je prazen, in zaradi tega plača kazen? Prepoloval sem mnogo evropskih držav, vendar nikjer nisem našel na oddelke za matere in otroke. Če sam obstoj takega

oddelka izpričuje skrajno nizko stopnjo kulture kakega naroda, ki ne pozna — sklepač po vsem tem — najosnovnejših pojmov bontona, da o kakšni splošni kulturi sploh ne govorim. Ti oddelki so slabo spričevalo naše kulturnosti. Saj sem bil priča ta teden, kako je sprevednik jutranjega vlaka na relaciji Ljubljana—Maribor čisto po predpisih pregnal iz oddelka za matere z otroki nekega polnika in polnico. Polnik se je docela upravičeno zgražal nad birokratsko pravilnim postopkom sprevednika, češ da nima nikjer prostora, da bi sedel, kupil pa si je vozovnico za II. razred prav zato, da mu ne bo treba stati v III. razredu. Toda sprevednik mu je dokazoval, da lahko sedi v sosednjem kupeju, kjer sta dva gospoda mirno ležala povprek sedežev.

Polnik je moral plačati 200 din kazni zaradi komodnosti onih dveh gospodov, ki sta ležala v kupeju in pa zaradi praznega kupeja za matere z otroki.

Predlagam, da se ukine oddelek za matere z otroki in izda predpis železniške direkcije, ki naj zahteva kazen za tistega nekulturnega polnika, ki ne bi dal prostora materi z otroki na intervencijo sprevednika. Mislim, da bo s tem tudi olajšano delo železnice same, saj bodo prostori popolnoma izkoriščeni in kupeji ne bodo zaman čakali svojih mater z otroki. Ali pa naj bo ta oddelek, če ne gre drugače, dosloven tudi drugim, če je prostora v njem.

»CELEIA-SAD«

NI SODOBNEGA TURIZMA — IN SOLIDNEGA GOSTINSTVA — BREZ SADNIH SOKOV

Povsod v svetu so sadni sokovi kot pijača prve vrste. Gostinstvo brez sadnih sokov kaže na primitivnost in zastarelost — Zato takoj nabavite JABOLČNISOK, BOROVNIČEV BISER ALI GROZDNISOK

TOVARNE
Celeia-Sad
CELJE

NE ODLAŠAJTE!

ŠPORT

NA TERENIH XIV. DIVIZIJE

Smučarsko društvo Celje je zadnje nedelje svečano proslavilo s svojo osrčeno prireditvijo 40-letnice osvoboditve. Na zgodovinskih terenih, tam, kjer se je v hudi zimi leta 1944 prebijala skozi obroče in utirala pot po teških planinskih predelih slavna XIV. udarna divizija Borisa Kidriča, je v nedeljo kar mrgolelo smučarjev. Tu je bilo zbranih kar 70 smučarjev tekmovalcev iz 9 društev, poleg njih 30 izletnikov mladincev z II. gimnazije in učiteljska iz Celja, vrsta turniš smučarjev, funkcionarjev SD Celje in drugih izletnikov.

Vsi udeleženci so se najprej zbrali na severno-vzhodnih pobočjih Medvedjaka, kjer je bila izpeljana tekmovalna smučarska proga. Začetek proge je bil na vrhu Medvedjaka v bližini grobov treh neznanih padlih partizanov, končala pa se je ob podnožju pri ograji, ker slabe snežne razmere niso dovoljevale izpeljavo proge tja do Belih peči. No, vsega 600 m z višinsko razliko 180 m in na tej progi je bilo posejanih kar 30 vrstic, ki so jih morali obvladati smučarji-tekmovalci. Za ob 8. uri zjutraj so se začeli spuščati prvi tekmovalci in polni dve uri so gledalci lahko uživali v tehničnih finesah modernega smučanja. Kot kaže spretno so vjugali skozi vrata in z največjo hitrostjo drveli proti cilju. Od vseh številnih tekmovalcev pa sta bila daleč v ospredju dva Celjane — Uršič Dominiko in Cetina Janko. Prav mojstrsko sta presmucala obkraj progo in se z velikim nasokom uvrstila na najboljši mesti. Pri mladincih je bil zopet razred zase Pirc iz Ljubljane, ki je kar za 25 sekund prekosil ostale tekmece. Pri ženskah je zopet poskrbel za presenečenje mlada in majhna Fanelova iz Raven, ki je prekosila vse rutinirane tekmovalke.

Tehnični rezultati:
 Člani — 1. Uršič (C) 1:32,4, 2. Cetina J. (C) 1:33,5, 3. Nograšek (E) 1:42,4, 4. Cesar (Pašinar) 1:42,5, 5. Cetina P. (C) 1:43,2, 6. Skudnik (E) 1:46,1, 7. Nunčič (C) 1:46,5, 8. Srebotnik (F) 1:46,7. — Mladinci — 1. Pirc (E) 1:42,1, 2. Fanel (F) 2:07,0, 3. Rožič (C) 2:11,3, 4. Lisec (C) 2:12,0, 5. Trobiš (C) 2:16,2, 6. Pust (E) 2:25,6, 7. Šumer (P) 2:27,6, 8. Salej (C) 2:32,0, 9. Verk (C). — Članice — 1. Urbar (E) 2:33,3, 2. Horvat (C) 2:37,0, 3. Lenardov (Lj) 2:47,5. — Mladinke — 1. Fanel (F) 2:28,7, 2. Komar (F) 3:27,6.

Takoj po zaključnem tekmovalstvu so vsi podelili v prijazno planinsko Mozirsko kočjo na Golteh, se nekoliko okrepčali in je krenili na pohod po poteh in terenih slavne XIV. divizije. Po vzponu na sedlo bo vsem udeležencem-smučarjem ostal v nepozabnem spominu prijeten smuk na Kal. Edinstven je bil pogled na armado smučarjev, ki so drug za drugim v živobarvnih smučarskih oblačilih vjugali med nizkimi smrekami. Prijetno sonce je poživljalo in pogled in v slehernem zbujało tisto razpoloženje, ki ga doživljajo le pravi smučarji. Niž zato, če je po tej prijetni smuki bilo treba odpeti smuči in jih naloziti na ramena. Vzpon po prisojnih straneh proti Smrekovcu je bil pozabljiv ob močnem doživljaju pravkar preživetega smuka. Pomladanske cvetje in žvrgolenje ptic je poživljalo vseh dobro voljo. Zopet smo sredi gozdov, snežna odeja pa je ponovno bila na smuči. Vse tja do smučarje so se smučarji po položni poti poganzali na smuče. Kratak odmor, popravljanje in vezanje smuči in že smo krenili naprej. Na čelu je bil predsednik SD Celje tov. Lužnik s partizansko zastavo, sledili so mu v koloni po eden vsi ostali smučarji. Pogled nam je uhal na levo in desno od poti in povsod je bila bogata paša za oči. Tam v ozadju Ojčava, Raduha, Peca, Uršlja gora, pod nami

Radegunda, Bele vode itd. Tu in tam ob gozdnih stezah srečujemo osamljene partizanske grobove. Naenkrat se skrivajo sence in temni oblaki so se zgrnili nad nami. Zajela nas je prava nevihta, pomešana z bliskanjem in treskanjem, kosmatim dežjem in celo tu in tam s sneženjem. Kar dobre pol ure smo se prebijali po gozdnih poteh proti Andrejevemu domu na Slemenu po tem neugodnem vremenu. Na lastni koži smo vsaj deloma občutili vse napore težavne hoje po južnem snegu in mokrotu po vsem telesu. Po dobrih treh urah pohoda na smučeh in brez smuči smo ob zopetnem sončnem vremenu prišli tople pozdravljeni ob številnih gostov na cilj — Andrejev dom na Slemenu. Toplo okrepilo in prijazno vzdušje je pregnalo vso utrujenost.

Ob pričetku svečanega dela prireditve je vse udeležence tople pozdravil predsednik SD Celje tovariš Lužnik France, zlasti pa predstavniki oblasti in množičnih organizacij tovariši Uršiča, Zena, Stegnarja, Melika, Terčaka, borce XIV. divizije. V imenu pokrovitelja Okrajnega odbora ZB Celje je tov. Rajer čestitil SD Celje k izvedeni prireditvi, s katero je na zgodovinskih tleh najdoslejnejše proslavilo 10-letnico osvoboditve in s tem združilo čisto športno tekmovalstvo z obujanjem spominov na našo slavno preteklost. Udeležence pohoda in hajk XIV. divizije na teh terenih, tov. Terčak Stane, je vsem navzočim živo prisrčil v kratkih besedah najbolj značilne dogodke partizanskih borb v letu 1944 na teh terenih. Poglejte, tovariši športniki — ves ta teren, po katerem ste danes hodili in smučali, je v pravem pomenu besede poln zgodovinskih dogodkov. Od Graške gore pa tja do Medvedjaka je divizija močno krvavela in preživljala najtežje boje. Tu pod nami se razprostirajo Bele vode, kjer je 23. februarja 1944 prenočevala Střirajna. V tej noči je pri Zeleniku padel partizanski vodnik Kalaš. Malo nize, kjer je padel Kalaš, v Zavadu, se je divizija prebila pod vodstvom tov. Avbija, kjer so juršali na čelu vsi komandanti brigad, skozi tri sovražnikove obroče. V isti noči so Nemci zajeli komunistične himne XIV. divizije tov. Marovita Spika, ki so ga nekoliko dni kasneje ustrelili kot talca v Trbovljah. Brez hrane v zadnjih dneh smo se pomikali po brigadah po obsežnih terenih teh planin: na Kalu-Zaloki so se brigade razdelile — Tomiščeva je krenila proti Medvedjaku, XIII. na Radegundo, Sercerjeva pa pod vodstvom narodnega heroja tov. Toneta Vidmarja-Luke na Korosko. ... Tako je živo pripovedoval tov. Terčak, da so vsi navzoči prisluhnili njegovim besedam. Po osvetlitvi teh naporov in zmag XIV. divizije so vsi udeleženci počastili spomin vseh padlih partizanov-borcev te divizije z enominutnim molkom, nakar je sledila razglasitev tehničnih rezultatov, razdelitev daril in spominskih značk. Vsi udeleženci so po zaključku te svečanosti spontano zapeli himno Střirajne.

Le malo časa je ostalo še na razpolago. Kamioni so bili pripravljeni in udeleženci letošnje jubilejne smučarske prireditve — tekmovalci in pohoda — so se morali posloviti od teh terenov. Silkovita pokrajina, skozi katero je izpeljana cesta je še vse do pošte Šoštanj oklenila slehernega. Potem pa je zaživljal vlak, ki nas je popeljal proti Celju.

V mislih obujam in preživljam vtise s te športne prireditve. Nič koliko jih še bo v letošnjem letu v počastitev našega velikega praznika. Ali bodo vse vsebinsko tako bogate? Ali bo vsaj večina od njih povezana z našimi velikimi dogodki iz slavne NOB? Smučarsko društvo Celje je kot prva športna organizacija nakazala pravo pot za to vrsto proslav, ki jo je pod pokroviteljstvom Okrajnega odbora ZB Celje in z razumevanjem delovnih kolektivov, še posebej pa s podporo vnetega ljubitelja zimskega športa tovariša Stegnarja, ljudskega poslanca in direktorja Tovarne usnja v Šoštanju, dostojno izvedla. Vsem udeležencem bo ostala še dolga leta v nepozabnem spominu.

SAH

Minuli teden je žalski šahovski klub priredil svoj redni mesečni braturnir, katerega se je udeležilo 11 članov in 12 mladincev. Zmagal je zmagal Aubrecht Franjo z 9 pred Cerneličem in Ranzingerjem z 8,5 točkami. Pri mladincih pa je zmagal Cerenak Anton z 9,5 pred Hudovnikom 9. in Jazbecem 8,5 točkami.

5. leciono.

Bonan tagon!
 Ali ste opazili tiskovno napako v četrti lekciji, v 11. vrsti od spodaj navzgor. Pravilno je: du fenestrojn. (4. sklon).
 Ste se naučili vse nove besede, ki smo jih do sedaj uporabljali? Ali znate šteti do deset (seveda esperantsko)? Naučili ste se tudi, kako se tvori 4. sklon. Na vprašanje koga ali kaj je končnica -n. Mi havas libron. Upoznali smo se tudi z nekaterimi vprašalnimi zaimki: kio? — kaj?, kia? — kakšen? Na vprašanje kio? — kaj?, sledi kazalni zaimke: tio — to, tisto. Naučili smo se besedici: ĉi tio, — to-le. To pomeni, da je stvar v bližini, n. pr.: Ĉi tio estas la tablo. — Tole je miza. Tio estas ankau la tablo. — To je tudi miza. (Je od mene oddaljena).
 Kio estas ĉi tio? Ĉi tio estas la seĝo. Kio estas tio? Tio estas la bildo.
 Pravilno: Blizino označuje besedica ĉi.

Lahko uporabljamo: ĉi tio ali pa tio ĉi, je popolnoma vseeno.
 Do sedaj smo bili v sobi. Pojdimo ven, v naravo, pomlad je tu, ter se naučimo nove besede!
 Korto — dvorišče
 strato — cesta, ulica,
 vojo — pot,
 domo — hiša,
 arbo — drevo,
 aŭtomobilo — avto,
 motociklo — motocikel (motor),
 biciklo — dvokolo (bicikel),
 veturilo — voz, vozilo,
 longa — dolg,
 alta — visok,
 plena — poln,
 vidas — vidi,
 veturas — vozi se,
 balaas — pometa,
 kombas — česje,
 razas — brije,
 segas — žaga,
 tondas — striže,
 apud — poleg, pri (predlog).
 Predpona mal- in predpona il-o.

ESPERANTO JE PO IZNAJDBI KNJIGOTISKARSTVA NAJVEČJE KULTURNO DELO ČLOVEŠTVA!
 (Prof. dr. W. Ostwald).

Nogomet

VEC SPORTNEGA VEDENJA NA GLAZIJI

V nedeljo bo nogometno občinstvo zopet napolnilo Glazijo. Kladivar bo imel v gosteh trideset nasprotnikov — Branika iz Maribora. Zopet bo na igrišču 90 minut teške borbe za dve dragoceni točki, ki jih bosta skušala doseči oboja nasprotnika. Kaj bi polemizirali, kdo bo zmagal... Branik je Kladivarju usel že za pet točk! Kladivar krepko počiva na repu tabele in nima srečev z okroglim usnjem. Igralci se bodo seveda tudi v tem kolu krepko borili za čim boljši uspeh. Prednost domačega igrišča bo treba izkoristiti v večji meri, kot je bil Kladivar navajen doslej. Pri vsem tem pa moramo žal opozoriti nogometne gledalce na pravilno športno gledanje dogodkov na igrišču. V gremek spomnu nam je odprta tekma s Tekstilcem na Glaziji pred tremi tedni, kjer so nekateri gledalci po krivdi slabega sodnika zgubili razsodnost in skušali z nešportnimi izpadi dati dušhak svoji nevolji. Športna srečanja se odločajo na igrišču v plemenitem medsebojnem tekmovalstvu dveh nasprotnikov, ki se morata (ali bolje: naj bi se) boriti med seboj po vseh športnih pravilih. Ne gre pri fair borbi za zmago za vsako ceno, ne more zmagati moštvo, ki poskuša spraviti okroglo usnje po vsej sili med tri prečke. Zmaga oziroma doseženi goli naj bodo rezultat res pravih akcij in zrele igre na terenu. Res je, da gledalci lahko pri teh borbah s svojim odnosom do igralcev — v prvem redu s svojim navijanjem — marsikaj pripomorejo. Za celjske gledalce velja ugotovitev, da svoje moštvo ne znajo vzpodbujati k poletu, borbenosti, boljji igri itd. Kaj pomaga gledalci in navijanje takrat, ko gre domačemu moštvo dobro, ko ima recimo zmago že v žepu... Bodriti je treba igralce tudi v kritičnih trenutkih, ko jim prede slabša, ko izgubljajo borbeno moralo, poizkušajo, potreben elan! Vsako navijanje pa mora biti v skladu s pravili pravega športnega vedenja, ki se po svojem bistvu ne razlikuje od že utrjenih pravil lepega vedenja v družbi v splošnem. Gre za kulturno vedenje in navade, ki smo jih vajeni pri ljudeh na vsakem koraku v našem življenju. Z grožnjami in celo s fizičnimi obračunavanji ne kažemo kulturnosti — zato jih odklanjamo tudi na igrišču. Če zahtevamo od športnika na igrišču, da se obvlada v vsakem trenutku — tudi tedaj, če se ga nasprotnik fizično loti ali kaže do njega grobot z besedami in dejanji — potem moramo še v večji meri zahtevati od gledalcev kulturno vedenje! Tudi tedaj, če bi bil dan utemeljen razlog za »razburjanje« med gledalci, računamo pri kulturnem človeku na obvladovanje samega sebe! ND Kladivar bo z vsemi sredstvi s pomočjo organov LM odstranjeval s igrišča igralce, vse vrste gledalce, ki kvarijo športni ugled našega mesta. Za nekulturno vedenje in delikte ob zadnji tekmi v Celju so bili kar štiri gledalci obsojeni na kaznovanje. In tako bo tudi v bodoče! Kdor ne obvlada samega sebe, kdor nima toliko krepkih živcev, da bi lahko zasledoval 90 minut kakršne koli dogodke na igrišču — ta naj raje ne zabaja na nogometne tekme. Toliko naj velja vsem tistem prenapetim, zaradi katerih izgubljajo športni gledalci Celja v očeh vse Slovenije in celo v drugih republikah svoj potrebni renome kot objektivna publika.

MLADINA KLADIVARJA — DRUGA V GRAZU

Mladina Kladivarja je v preteklem tednu gostovala na mladinskem nogometnem turnirju v Gruz. Odigrala je dve tekmi — v obeh dosegla neodločen rezultat in s tem 2. mesto na turnirju štirih udeležencev.

KOVINAR IZ STOR SE POPRAVILA

Drugo kolo slovenske nogometne lige je Strojnom zopet prineslo obe točki. Doma so premagali Dravo z 2:0 in s to zmago so zlezli na 7. mesto na tabeli. Trboveljski Rudar je doma krepko obračunal z vodilno Soboto (4:0) in se s tem povzpel na čelo tabele. Rudar iz Velenja in Bratstvo iz Hrastnika sta si v Velenju razdelila izkupiček z rezultatom 3:3 (2:1) in sta na 4. in 5. mestu na tabeli. Proletarec iz Zagorja je nekoliko popustil v zadnjih srednjih, vendar ima pred seboj lažje nasprotnike in vse kaže, da bo v finalu uspešnejši.

PRIJATELJSKA TEKMA V NAMIZNEM TENISU

Ljubljanski ŽELEZNIKAR in celjska SVOBODA bosta v nedeljo, dne 17. IV. ob 9.30 v mali dvorani OF, odigrala svoj prvi dvoboj v letošnjem letu. Tekmujejo moški, ženske in mladinske ekipe.

IZ SODNE DVORANE

Petinsitirideset letna Justina Vanovšek iz Teharja je mati petih otrok. Pri okrajnem sodišču se je zagovarjala, ker se je pregrešila zoper dolžnosti skrbni

Aletika

OTVORITVENI MITING

V nedeljo, dne 17. t. m. bodo na atletskem stadionu Kladivarja na otvoritvenem mitingu nastopili v zanimivem dvoboju mladi atleti TVD Partizana iz Zaleca in domačega Kladivarja. Če govorimo o mladih atletih, mislimo pri tem na pionirje in mlajše mladince. Tekmovali bodo v tekih na 60 m, 100 m, 60 m zapreke, v skoku v višino, daljino in s palico, v metu krogle, diska in v štafeti 4 x 60 m. Prireditelj bo ob 10. uri dopoldne.

Kegljanje

BETON BOLJSI OD KLADIVARJA

V nedeljo je bilo zaključeno tekmovalstvo v mednarodnem slogu za prvenstvo Slovenije. V zadnjem srečanju so se srečali v Celju na kegljišču Betona kegljisti Betona in Kladivarja. Beton je bil znatno boljši in je to srečanje odločil v svojo korist s 4719:4584. Podrobni rezultati: Beton — Zagreb 812, Tome 765, Škrjanc 821, Marinko 794, Tepej 738 in Vanovšek 789. Kladivar — Rotar 754, Gerdina 814, Zorko 744, Truglas 769, Hrastnik 735 in Karadjele 768. — Kegljisti Betona so se s to zmago odlično uvrstili na lestvici najboljših slovenskih kegljaških ekip in so dokončno pristali na 5. mestu. Kladivar pa je običl na 8. mestu.

NEDELJSKI ŠPORTNI SPORED

Ob 10 na stadionu AD Kladivar — otvoritveni miting mladih atletov, dvoboj Celje : Zalec.
 Ob 10 na Glaziji — prvenstvena nogometna tekma Beton : Svoboda Celje.
 Ob 14 na Glaziji — mladina Kladivar : Branik (Maribor).
 Ob 15,15 na Glaziji — prvenstvena nogometna tekma hrvaško-slovenske lige KLADIVAR : BRANIK.
 Ob 14,15 v Konjicah — prvenstvena nogometna tekma Konjicah : Kisovec.
 Ob 14 v Trbovljah — prvenstvena nogometna tekma Dobrna : ZSD Celje.
 Ob 15,15 v Trbovljah — prvenstvena nogometna tekma Svoboda : Unjar.
 Ob 14 v Hrastniku — prvenstvena nogometna tekma Rudar (II) : Radeče.

OBJAVE IN OGLASI

UKINITEV PASJEGA KONTUMACA

Strogi pasji kontumaci, ki je bil razglašen za območje ljudskega odbora mestne občine Celje, se s današnjim dnem uklica.

Tajništvo za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Celje

OPOZORILO

Osebe, ki še niso vpisane v tukajšnji volilni imenik in osebe, ki so v zadnjem času dopolnile 15. leto, pozivamo, da se zaradi vpisa v volilni imenik zgledajo pri ljudskem odboru mestne občine, soba št. 44 v uradnih dneh t. j. vsak torek in petek.

Komisija za volilne imenike

CELJSKI STENOGRAFSKI KLUB

bo imel v petek, 22. aprila 1955 ob 20. uri v I. nadstropju Ekonomske srednje šole v Celju (Vodnikova ulica 10) IZREDNI OBCNI ZBOR.

Dnevni red:

1. Presnova Stenografskega kluba v Stenografsko društvo. 2. Sprejem novih pravil. 3. Razgovor o krajevem in republiškem tekmovalstvu. 4. Razno.

PRODAM nov ročni vozček (nosilnost 300 kg).

Jamšek, Celje-Polule 21.

PRODAM vinograd v Pletovarjih pri Dramljah.

Naslov v upravi lista.

PRODAM novo kuhinjsko (4-delno) kredenco,

pol kubiška suhih hrastovih desk (deb. 3 cm)

in batno vodno trpaliko s cevjo. — Naslov v upravi lista.

PRODAM enovredno kočijo (parcu) skoraj nov, Naslov v upravi lista.

PRODAM malo posestvo ob cesti blizu Celja.

Naslov v upravi lista.

ZA 300 TISOČ DIN PRODAM stavbno parcelo z vsem gradbenim materialom, 5 minut od postaje Celje. Naslov v upravi lista.

PRODAM parcelo 650 m², les za ostrije, platoner 400 kg nosilnosti, lepo sobno kredenco s raztegljivo mizo in 4 stole iz orehove korenine. — Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno vogalno parcelo. Celje, Cesta na grad. — Višner, Plečnikova 6.

PRODAM moško kolo. — Vrbje 85, pošta Zalec.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje konforntno stanovanje (strogi center) za štirisobno v mestu ali v okolici. Prevzamec tudi prevzitek. — Naslov v upravi lista.

PRODAM nov ročni vozček (nosilnost 300 kg).

Jamšek, Celje-Polule 21.

PRODAM vinograd v Pletovarjih pri Dramljah.

Naslov v upravi lista.

PRODAM novo kuhinjsko (4-delno) kredenco,

pol kubiška suhih hrastovih desk (deb. 3 cm)

in batno vodno trpaliko s cevjo. — Naslov v upravi lista.

PRODAM enovredno kočijo (parcu) skoraj nov, Naslov v upravi lista.

PRODAM malo posestvo ob cesti blizu Celja.

Naslov v upravi lista.

ZA 300 TISOČ DIN PRODAM stavbno parcelo z vsem gradbenim materialom, 5 minut od postaje Celje. Naslov v upravi lista.

PRODAM parcelo 650 m², les za ostrije, platoner 400 kg nosilnosti, lepo sobno kredenco s raztegljivo mizo in 4 stole iz orehove korenine. — Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno vogalno parcelo. Celje, Cesta na grad. — Višner, Plečnikova 6.

PRODAM moško kolo. — Vrbje 85, pošta Zalec.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje konforntno stanovanje (strogi center) za štirisobno v mestu ali v okolici. Prevzamec tudi prevzitek. — Naslov v upravi lista.

PRODAM nov ročni vozček (nosilnost 300 kg).

Jamšek, Celje-Polule 21.

PRODAM vinograd v Pletovarjih pri Dramljah.

Naslov v upravi lista.

PRODAM novo kuhinjsko (4-delno) kredenco,

pol kubiška suhih hrastovih desk (deb. 3 cm)

in batno vodno trpaliko s cevjo. — Naslov v upravi lista.

PRODAM enovredno kočijo (parcu) skoraj nov, Naslov v upravi lista.

PRODAM malo posestvo ob cesti blizu Celja.

Naslov v upravi lista.

ZA 300 TISOČ DIN PRODAM stavbno parcelo z vsem gradbenim materialom, 5 minut od postaje Celje. Naslov v upravi lista.

PRODAM parcelo 650 m², les za ostrije, platoner 400 kg nosilnosti, lepo sobno kredenco s raztegljivo mizo in 4 stole iz orehove korenine. — Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno vogalno parcelo. Celje, Cesta na grad. — Višner, Plečnikova 6.

PRODAM moško kolo. — Vrbje 85, pošta Zalec.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje konforntno stanovanje (strogi center) za štirisobno v mestu ali v okolici. Prevzamec tudi prevzitek. — Naslov v upravi lista.

PRODAM nov ročni vozček (nosilnost 300 kg).

Jamšek, Celje-Polule 21.

PRODAM vinograd v Pletovarjih pri Dramljah.

Naslov v upravi lista.

PRODAM novo kuhinjsko (4-delno) kredenco,

pol kubiška suhih hrastovih desk (deb. 3 cm)

in batno vodno trpaliko s cevjo. — Naslov v upravi lista.

PRODAM enovredno kočijo (parcu) skoraj nov, Naslov v upravi lista.

PRODAM malo posestvo ob cesti blizu Celja.

Naslov v upravi lista.

ZA 300 TISOČ DIN PRODAM stavbno parcelo z vsem gradbenim materialom, 5 minut od postaje Celje. Naslov v upravi lista.

PRODAM parcelo 650 m², les za ostrije, platoner 400 kg nosilnosti, lepo sobno kredenco s raztegljivo mizo in 4 stole iz orehove korenine. — Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno vogalno parcelo. Celje, Cesta na grad. — Višner, Plečnikova 6.

PRODAM moško kolo. — Vrbje 85, pošta Zalec.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje konforntno stanovanje (strogi center) za štirisobno v mestu ali v okolici. Prevzamec tudi prevzitek. — Naslov v upravi lista.

PRODAM nov ročni vozček (nosilnost 300 kg).

Jamšek, Celje-Polule 21.

PRODAM vinograd v Pletovarjih pri Dramljah.

Naslov v upravi lista.

PRODAM novo kuhinjsko (4-delno) kredenco,

pol kubiška suhih hrastovih desk (deb. 3 cm)

in batno vodno trpaliko s cevjo. — Naslov v upravi lista.

PRODAM enovredno kočijo (parcu) skoraj nov, Naslov v upravi lista.

PRODAM malo posestvo ob cesti blizu Celja.

Naslov v upravi lista.

ZA 300 TISOČ DIN PRODAM stavbno parcelo z vsem gradbenim materialom, 5 minut od postaje Celje. Naslov v upravi lista.

in vzgoje. Eno leto je prejemala plačo svojega moža, ki se je zdravlil v bolnišnici. Plače in otroških doklad pa ni porabila v prid družini. Denar je zapravljala po gostilnah, kjer je napajala sebe in druge. Otrokom ni kupila oblek, niti jih ni zadostno hranila, ali jim pa dostikrat hrane sploh ni dajala. Zaradi takih razmer je Svet za socialno skrbstvo OLO Celje postavil tem otrokom skrbnika. Nakupoval je hrano in jo daljal Vanovškovi, da bi kuhala otrokom. Pa tudi tega ni storila. Hrano, ki je bila nakupljena za otroške doklade, je razmenjavala za žganje. Otroci so gladovali in iskali hrano na smetliščih in se potikali okrog. Stanovanje te družine je bilo skrajno zanemarjeno in pol